

Nov razvojni program občine

Ključnega pomena so tudi mnenja občanov, zato ste vsi občani vabljeni k izpolnitvi ankete.

stran 2

Mozaična pot

Udeleženci delavnic za izdelovanje modernih mozaikov so večletno delo postavili na ogled in enajst majhnih razstavišč na različnih koncih Radovljice povezali v zgodbo.

stran 15

deželne novice

ČASOPIS OBČINE RADOVLJICA, LETNIK 25, 19. FEBRUARJA 2021, ŠTEVILKA 2

Učilnice so spet polne šolarjev

V ponedeljek so se v šolske klopi vrnili tudi učenci višjih razredov osnovne šole in dijaki zaključnih letnikov srednjih šol. Dela s prilagoditvami pouka je bilo veliko, pravijo učitelji, veselje ob ponovnem druženju v živo pa prav tako, se strinjajo tudi učenci.

MARJANA AHAČIČ

Ker je vsa država konec prejšnjega tedna vstopila v tako imenovano oranžno fazo epidemije, so se v ponedeljek lahko v šole vrnili tudi učenci od četrtega do devetega razreda osnovne šole in dijaki za-

ključnih letnikov srednjih šol. Pri nas, v zahodnem delu države, sicer le za teden dni, ker se že s ponedeljkom začnejo zimske počitnice, a v šolah vendarle upajo, da bodo po počitnicah lahko šolanje v učilnicah nadaljevali do konca šolskega leta.

Kot je povedala Zlata Rejc, ravnateljica največje radovljiške osnovne šole, OŠ Antona Tomaža Linhart, so se na ponoven začetek pouka v šoli temeljito pripravili. Posebej pozorno pred časom, ko so se v šolo najprej vrnili učenci prve triade. "To je bil manjši zalogaj,

čeprav smo zaradi zahtev po ločenih mehurčkih potrebovali več učiteljev kot sicer, posebej v podaljšanem bivanju," je pojasnila Rejčeva. Vračanje starejših šolarjev v šolske klopi je bil zahtevnejši organizacijski zalogaj.

► 3. stran

V ponedeljek so se v šolske klopi vrnili tudi učenci višjih razredov osnovne šole. / FOTO: GORAZD KAVČIČ

Izjemna promocija za Radovljico

Priljubljeno oddajo italijanske televizije, v kateri je zvezdniška voditeljica predstavila Slovenijo ter v ospredje postavila Radovljico in njeno tradicijo čebelarstva, si je ogledalo več kot dva milijona in pol ljudi.

MARJANA AHAČIČ

Na prvo februarsko soboto so na priljubljenem italijanskem televizijskem kanalu La7 predvajali drugo epizodo oddaje, v kateri je zvezdniška voditeljica Licia Colò, ikona italijanske televizije ter avtorica potopisov in knjig o potovanjih, predstavila turistično podobo in ponudbo Slovenije. Po

zavi s trajnostnim ravnanjem z vodo. V drugi epizodi je bil del programa namenjen čebelarstvu in tradiciji čebelarstva ter mestu Radovljica. Predstavila in poglobila je temo trajnosti v delu, ki je bil posvečen slovenskim glampingom, s svojo simpatijo, predanostjo, srčnostjo in pozitivno energijo je vodila pogled na Slovenijo in vse povezane zgodbe trajnost-

Licia Colò je s svojo snemalno ekipo predstavila Slovenijo na vrhunski način. V dokumentarcih je prikazala veliko zgodb, povezanih z naravo, tradicijo in kulturo ter s spoštovanjem do okolja, predvsem v povezavi s trajnostnim ravnanjem z vodo.

podatkih agencije Auditel naj bi si jo ogledalo skoraj milijon in pol gledalcev, prvo epizodo, ki je bila na sporedu v začetku januarja, pa v času predvajanja 1,3 milijona. "Licia Colò je s svojo snemalno ekipo predstavila Slovenijo na vrhunski način, videti je, da je bila navdušena. V dokumentarcih je prikazala veliko zgodb, povezanih z naravo, tradicijo in kulturo ter s spoštovanjem do okolja, predvsem v pove-

nega turizma," je s predstavitvijo Slovenije italijanski publiki zadovoljna Petra Bole, direktorica Muzejev radovljiške občine. Kot poudarja Boletova, je program Eden – Un pianeta da salvare (Raj – Reševanje planeta) s svojo kakovostjo presejal številne ostale zgodovinske oddaje italijanskih televizij, in je zato še posebej zadovoljna, da je bila med slovenskimi znamenitostmi prikazana tudi Radovljica s čebelarskim muzejem.

OBČINSKE NOVICE

Prekomerna uporaba zaslonov

V posebni ambulanti, ki od lani deluje tudi v Radovljici, strokovno pomoč nudi psihologinja Špela Reš.

stran 6

AKTUALNO

Svetovna inovacija

V Elanu so predstavili nov inovativni izdelek, prve visokozmogljive zložljive vsestranske karving smuči na svetu Elan Voyager.

stran 7

KULTURA

Pisateljica v meni ima več miru

Natalija Šimunović je obdobje epidemije izkoristila tudi za pisanje novega romana.

stran 11

ZADNJA

Izjemen podvig

Domen Škofic je v navezi z Janjo Garnbret v Trbovljah preplezal najvišji dimnik v Evropi, na katerem so postavili najdaljšo umetno plezalno smer na svetu.

stran 16

TK-DILCA.SI
TESARSTVO IN KROVSTVO DILCA
DEJAN KOLAR, s.p.
040 187 077
tkdilca@gmail.com www.tk-dilca.si

OBČINSKE NOVICE

Ob dnevu boja proti otroškemu raku

Stavba Občine Radovljica je bila v ponedeljek, 15. februarja, osvetljena v zlati barvi. Občina se je na ta način ob mednarodnem dnevu boja proti otroškemu raku pridružila akciji za ozaveščanje in v podporo otrokom in mladostnikom, ki so zboleli za to boleznijo. Akcijo sicer organizira Društvo Junaki 3. nadstropja, v katero so vključeni starši otrok, obolenih za rakom in zdravljenih na hemato-onkološkem oddelku Pediatrične klinike. S kampanjo se tudi v Sloveniji, tako kot drugod po svetu, zavzemajo za napredno zdravljenje in oskrbo otrok, ki so zboleli za rakom, ter za spodbujanje k večjemu razumevanju težav, s katerimi se srečujejo družine otrok in mladostnikov v času zdravljenja ter po njem.

OBČINA RADOVLJICA

OBVESTILO O OBJAVI RAZPISOV

Občina Radovljica obvešča, da bodo 19. 2. 2021 na spletni strani Občine Radovljica www.radovljica.si v rubriki Razpisi in objave objavljeni naslednji javni razpisi:

- Javni razpis za sofinanciranje programov turističnih društev v občini Radovljica za leto 2021**
- Javni razpis za sofinanciranje programov upokojenjskih društev v občini Radovljica za leto 2021**
- Javni razpis za sofinanciranje programov veteranskih organizacij v občini Radovljica za leto 2021**

Rok za oddajo vlog na vseh treh javnih razpisih je 19. 3. 2021. Dodatne informacije: Romana Šlibar Pačnik, tel. št.: 04 537 23 24, e-naslov: romana.slibar-pacnik@radovljica.si

- Javni razpis za dodelitev pomoči za ohranjanje in spodbujanje razvoja kmetijstva in podeželja v občini Radovljica za leto 2021**

Rok za oddajo vlog je 2. 4. 2021 do 12. ure. Dodatne informacije: Andreja Schmitt, tel. št.: 04 537 23 20, e-naslov: andreja.schmitt@radovljica.si

- Javni razpis za dodeljevanje nepovratnih sredstev za obnovo stanovanjskih, poslovno-stanovanjskih in gospodarskih stavb, ki so razglašene za spomenik oz. enoto kulturne dediščine v občini Radovljica v letu 2021**

Rok za oddajo vlog je 30. 4. 2021. Dodatne informacije: Bojan Gregorčič, Petra Koblar, tel. št.: 04 537 23 49, e-naslov: bojan.gregorcic@radovljica.si ali petra.koblar@radovljica.si.

Razpisna dokumentacija bo na voljo na spletni strani Občine Radovljica www.radovljica.si v rubriki Razpisi in objave ter v glavni pisarni Občine Radovljica, Gorenjska cesta 19, 4240 Radovljica.

Občinska uprava Občine Radovljica

Nastaja nov razvojni program občine

Občina pripravlja nov razvojni dokument, s katerim bo za naslednjih deset let določila smer razvoja, ukrepe in najpomembnejše javne projekte na vseh področjih delovanja, za katera je pristojna. Za pripravo so ključnega pomena tudi mnenja občanov, zato ste vsi občani vabljeni k izpolnitvi ankete.

MARJANA AHAČIČ

Lani se je iztekel obstoječi razvojni program Občine Radovljica, zato je občina v začetku leta oblikovala strateško skupino in skupaj z zunanjimi izvajalci pristopila k izdelavi novega razvojnega dokumenta. Kot poudarjajo na občinski upravi, bodo z novim razvojnim programom za naslednjih deset let določeni smer razvoja, ukrepi in najpomembnejši javni projekti na vseh področjih delovanja, za katera je pristojna občina kot lokalna skupnost. Razvojni program občine bo tudi podlaga za načrtovanje prihodnjih proračunov ter delovanje občinske uprave, javnih zavodov ter drugih deležnikov v naslednjih letih, občanom in investitorjem pa bo nakazal smer zelenega razvoja.

Še do konca februarja je odprta spletna anketa o urejanju prometa v občini, povezava je objavljena na www.radovljica.si.

Ključno izhodišče za pripravo novega razvojnega programa predstavljajo tudi pogledi občanov in občank, zato občina vabi k izpolnitvi razvojnega vprašalnika. "Prijazno vas prosimo, da z nami delite svoje poglede ter na ta način prispevate k višji kakovosti bivanja v svojem kraju," občane nagovarja župan Ciril Globočnik. Občina želi z vprašalnikom ugotoviti stopnjo zadovoljstva občanov in občank s kakovostjo bivanja, posame-

Anketo lahko izpolnite v elektronski obliki ali na papirju: dobite jo lahko v vseh enotah radovljiške knjižnice ali na občini. / FOTO: GORAZD KAVČIČ

znimi javnimi storitvami ter infrastrukturo, hkrati pa preveriti poglede na prihodnje scenarije razvoja občine, odnos do turizma, Letališča Lesce in domačega kraja ter tudi ugotoviti potrebe novih generacij in življenjskega sloga, ki ga prinaša čas po epidemiji, so še razložili na občinski upravi in pojasnili, da je prav zaradi številnih aktualnih vprašanj anketa zelo celovita in obsežna. Spletni vprašalnik je objavljen na spletni strani občine www.radovljica.si in na povezavi <https://www.1ka.si/ZAMOJKRAJ>. Če želite izpolniti natisnjen vprašalnik, pa ga lahko dobite v vseh enotah Knjižnice Antona Tomaža Linhartaradovljica, v sprejemni pisarni Občine Radovljica v času uradnih ur ali pa pokličete na Občino Radov-

Spletni vprašalnik je objavljen na spletni strani občine www.radovljica.si in na povezavi <https://www.1ka.si/ZAMOJKRAJ>. Če želite izpolniti natisnjen vprašalnik, ga lahko dobite v vseh enotah Knjižnice A. T. Linhartaradovljica, v sprejemni pisarni Občine Radovljica ali pa pokličete na občino, da vam ga bodo poslali po pošti.

ljica, telefon 04/537 23 11, da vam bodo vprašalnik poslali po pošti. V enotah knjižnice, na Občini Radovljica ali po pošti na naslov

občine Gorenjska c. 19, Radovljica, izpolnjene vprašalnike lahko tudi oddate. Anketa bo odprta do vključno nedelje, 7. marca.

Začenja se zbiranje vlog za kmetijske subvencije

Z Upravne enote Radovljica so sporočili, da bo letos obdobje vlaganja zbirnih vlog za kmetijske subvencije od srede, 24. februarja, do četrтка 6. maja. Vlagatelji morajo grafične enote rabe kmetijskega gospodarstva (GERK) na Upravni enoti urediti vsaj en dan pred vložitvijo vloge za kmetijsko subvencijo. "Vlagatelje, ki želijo na upravni enoti urediti GERK-e, prosimo, da se za urejanje podatkov v Registru kmetijskih gospodarstev v izogib čakanju na hodnikih in s tem možnosti za širjenje okužb dosledno naročajo po telefonu oziroma po elektronski pošti," sporočajo na upravni enoti in opozarjajo, da nenaročenih strank ne bodo sprejemali. Obenem prosijo vse, ki so že naročeni, pa kažejo znake prehladnih in podobnih obolenj, naj obisk v takšnih pogojih odpovejo in se telefonsko dogovorijo za kasnejši termin. Naročite se lahko po elektronski pošti ue.radovljica@gov.si oziroma po telefonu na telefonsko številko 04/537 16 31, ob tem pa na upravni enoti opozarjajo, da stranke, ki se ne bodo predhodno naročile, GERK-ov ne bodo mogle urediti.

Sofinanciranje nakupa sredstev za manj smradu

Občina Radovljica že drugo leto zapored objavlja javni razpis za sofinanciranje nakupa dodatkov za zorenje gnojevke, ki se dodajajo neposredno v gnojevko, ne kot dodatek krmi. Uporaba preparata ima pozitiven vpliv na okolje, saj zmanjšuje emisije smradu, poudarjajo na občinski upravi. Na razpisu je na voljo deset tisoč evrov, vloge pa je mogoče oddati do konca maja. Ta mesec objavljajo še razpis za dodelitev pomoči za ohranjanje in spodbujanje razvoja kmetijstva in podeželja v občini, ki ga je odbor občinskega sveta za kmetijstvo že obravnaval. Sredstva bodo namenjena za sofinanciranje investicij za delo v gozdu, nakup kmetijskih strojev in opreme za primarno kmetijsko dejavnost, investicije v dopolnilne dejavnosti na kmetijah ter dejavnosti kmetijskih društev. V preteklih letih je bilo v ta namen zagotovljenih štirideset tisoč evrov. Interes za sredstva je vsako leto izredno velik, saj so bila na dosedanjih razpisih razdeljena v celoti, zato bo v letošnjem in prihodnjem letu na razpisih na voljo po petdeset tisoč evrov, so še pojasnili na radovljiški občinski upravi.

deželne novice

ODGOVORNA UREDNICA:
Marjana Ahačič (marjana.ahacic@g-glas.si, 031/352-514)

UREDNIŠTVO:
Urša Peterkel (pomočnica odgovorne urednice),
Kaja Beton, Matjaž Klemenc, Peter Kolman

ČASOPISNI SVET:
Barbara Sitar (predsednica),
Breda Poličar, Sabina Felc, Nejc Kliček in Katja Knific

DEŽELNE NOVICE (ISSN 1855-2927) – Ustanovitelj in izdajatelj: Občina Radovljica, Gorenjska cesta 19, 4240 Radovljica (sedež časopisa in uredništva). Pravice izdajatelja izvaja: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj (tel. 04/201 42 00, faks 04/201 42 13, info@g-glas.si, oglasno trženje: Jana Triller, 04/201 42 30).

Deželne novice izhajajo enkrat na mesec v nakladi 23.400 izvodov, brezplačno jih prejemajo vsa gospodinjstva in drugi naslovniki v občini Radovljica, priložene so tudi izvodom Gorenjskega glasa. Tisk: Delo, d. o. o., Tiskarsko središče. Distribucija: Pošta Slovenije, d. o. o., Maribor. Deželne novice so vpisane v Razvid medijev pod zaporedno številko 315. Nenaročenih prispevkov in pisem bralcev ne honoriramo. Pisma bralcev so omejena na največ 3000 znakov s presledki. Prispevke za naslednjo redno številko, ki bo izšla v petek, 19. marca 2021, morate oddati najkasneje do srede, 10. marca 2021.

OBČINSKE NOVICE

S seje občinskega sveta

Radovljiški občinski svet se je konec januarja na redni seji prvič sestal na daljavo. Svetniki so sprejeli odlok o razglasitvi Klinarjeve hiše za kulturni spomenik, se seznanili s poročilom o urejanju ceste za Verigo v Lescah in potrdili sklep o financiranju političnih strank.

MARJANA AHAČIČ

Poročali smo že, da so svetniki po hitrem postopku sprejeli odlok o razglasitvi Klinarjeve hiše za kulturni spomenik lokalnega pomena, pripravljen na podlagi predloga Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije.

Občina bo sicer še leto pripravila projektno dokumentacijo za celovito sanacijo stavbe, vključno z umestitvijo dvigala in rekonstrukcijo servisnega objekta, obnova strehe in ostrešja pa je načrtovana v prihodnjem letu, za kar je v proračunu zagotovljenih dvesto tisoč evrov.

dela na tej cesti, še vedno obstajajo. "Gre za breme vpisane in dejansko izvajane služnostne pravice parkiranja, hoje in vožnje z vsemi vozili v korist vsakokratnih lastnikov nepremičnin na zemljiščih, na katerih je cesta. Celovite obnove ceste za Verigo zato ni možno izvesti

se trenutno na cesti lahko izvršijo le najbolj nujna vzdrževalna dela, vendar le ob pridobljenem predhodnem vsakokratnem soglasju služnostnih upravičencev, ki pa ga občini ne dajo," še navaja občinska uprava. Za celovito obnovo ceste za Verigo je bila lani izdelana projektna dokumentacija za izvedbo gradnje, da lahko občina takoj, ko bodo za to izpolnjeni pogoji, začne cesto obnavljati. Projektantska ocena vrednosti obnove ceste, ki vključuje tudi izgradnjo pločnika, umestitev pomožnih kolesarskih pasov, meteorne kanalizacije in cestne razsvetljave, znaša približno milijon evrov. V občinskem proračunu za letošnje leto pa so že zagotovljena sredstva za ureditev javnega parkirišča s 13 parkirnimi mesti ob cesti za Verigo. Parkirišče bo urejeno po pridobitvi gradbenega dovoljenja, za katero je občina vlogo upravni enoti oddala septembra lani.

Financiranje strank

Svetniki so na seji sprejeli sklep o načinu financiranja političnih strank za leto 2021, ki določa, da bo sedem političnih strank, od katerih jih je pet zastopanih v občinskem svetu, tudi v tem letu iz občinskega proračuna prejelo skupaj 9.700 evrov. Višina sredstev je sorazmerna številu glasov, ki so jih politične stranke prejele na lokalnih volitvah. Občinski svet je izdal še soglasje k programu dela Razvojnega agencije Zgornje Gorenjske za leto 2021, predlagal Okrožnemu sodišču v Kranju za sodnici porotnici Ireno Rems in Jeleno Horvat ter potrdil skupno listo kandidatov za Razvojni svet gorenjske regije 2021–2027.

Plečnikova Jožamurka tarča vandalizma

Znesli so se nad neprecenljivo kulturno dediščino, ki nosi pečat arhitekta Jožeta Plečnika.

PETER KOILMAN

Pretekli konec tedna se je skupina za zdaj še neznanih storilcev znesla nad neprecenljivo kulturno dediščino, ki nosi pečat arhitekta Jožeta Plečnika. Z metanjem kamnov so razbili večino stekel na oknih in uničili

spominja na antični tempelj, kaže značilno podobo Plečnikovih del. Leta 2005 sta bili Jožamurka in bližnja senčnica Brezjanka, katere streho nosi šest močnih hrastovih stebrov, prav tako Plečnikovo delo, razglašeni za kulturni spomenik državnega pomena.

Razbita stekla in uničen leseni okvir. Dejanje preiskuje policija, občina pa bo v kratkem odpravila posledice, da se prepreči še večja škoda na objektu, ki je spomenik državnega pomena.

enega izmed lesenih okvirjev. Verjetno pa bi bila škoda še večja, če storilcev ne bi presenetili mimoidoči. "Radovljiški policisti o poskodovanju zbirajo obvestila in vodijo postopek v smeri suma kaznivega dejanja zoper premoženje. Kvalifikacija kaznivega dejanja pa bo odvisna od zbranih obvestil," so pojasnili s kranjske policijske uprave. Ker pa gre za uničevanje stvari, ki je spomenik državnega pomena, ima dejanje toliko večjo težo. Jožamurko je zasnoval arhitekt Jože Plečnik v letih 1937–1938 po naročilu redovnic usmiljenk reda sv. Vincencija Pavelskega, ki so takrat vodile žensko kaznilnico v Begunjah. Paviljon, ki

Lastništvo objekta skupaj s senčnico Brezjanko je leta 2019 prevzela Občina Radovljica, ki se že loteva zahtevne obnove. Kot pojasnjujejo na občini, je že izdelana projektna dokumentacija za sanacijo brežine za Plečnikovima paviljonoma v Begunjah, ki jo usklajujejo z Zavodom za varstvo kulturne dediščine, sama izvedba sanacije pa naj bi bila zaključena v letošnjem letu. Letos bo pripravljena tudi projektna dokumentacija za obnovo obeh objektov, začetek del pa je predviden v prihodnjem letu. "S posledicami nedavnega vandalizma smo seznanjeni in jih bomo odpravili v kratkem," so še zapisali na občini.

Učilnice so spet polne šolarjev

Ker je treba zagotoviti delo s čim manj družjenja, so že na tesnem s kadrom, pojasnjuje ravnateljica. Zato pouk pri izbirnih predmetih še vedno poteka na daljavo, starše pa so prosili, naj v podaljšanem bivanju ostajajo le tisti učenci, ki to res nujno potrebujejo. Enako je s kosilom, ki so ga prilagodili tako, da v jedilnici ni preveč otrok naenkrat. Sicer pa delo začenjajo počasi, je še povedala Zlata Rejc, ki računa, da se bodo učenci kmalu spet navadili na običajni šolski ritem. Pravi, da so po pripovedovanju učiteljev sicer večinoma ras navdušeni, da so šli lahko nazaj v šolo, jih pa zelo skrbi, kako bo z ocenjevanjem. Prav zato, miri ravnateljica, bodo učitelji na predmetni stopnji za vsakega učenca posebej naredili načrt ocenjevanj, da preverjanje znanja ne bo preveč stresno.

Zlata Rejc, ravnateljica Osnovne šole A. T. Linharta Radovljica

Občinski svet se je na januarski seji seznanil s poročilom o stanju na območju ceste za Verigo v Lescah. Ta je v zadnjem obdobju, ko je po njej zaradi del na podvozu pod železniško progo speljan še obvoz za Lipniško dolino, še bolj obremenjena. / FOTO: GORAZD KAVČIČ

Občina se je namreč za obnovo strehe hiše prijavila na razpis, na katerem pa pristojno ministrstvo kot enega od pogojev za prijavo navaja razglasitev stavbe za kulturni spomenik. Kot spomenik je bilo že prej razglašeno celotno naselje Kropa, z novim odlokom pa posebej še Klinarjeva hiša, v kateri deluje Kovaški muzej Kropa, z utemeljitvijo, da ima zaradi zgodovinskih, etnoloških, arhitekturnih ter drugih izjemnih lastnosti poseben pomen.

Nadaljevanje del je predvideno v naslednjih letih, pri čemer skupna ocenjena vrednost celovite sanacije znaša 835 tisoč evrov.

O cesti za Verigo

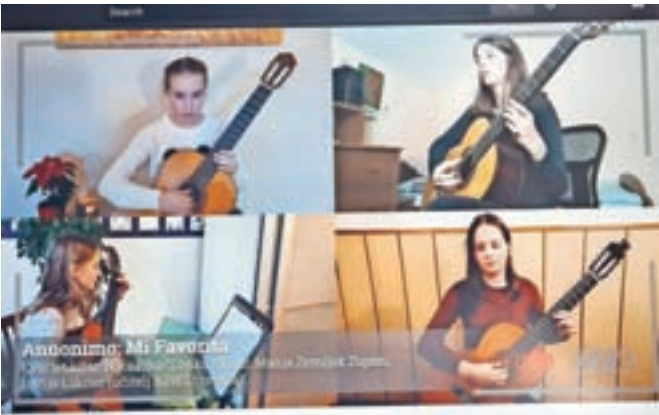
Na pobudo svetnice Vojke Jesenko je občinska uprava pripravila poročilo o urejanju ceste za Verigo v Lescah, s katerim se je občinski svet na seji seznanil. Kot je svetnikom pojasnila občinska uprava, pravne ovire, ki Občini Radovljica preprečujejo vzdrževanje in druga

do sklenitve dogovorov s služnostnimi upravičenci, ki sami ceste ne vzdržujejo," so zapisali v poročilu. V njem navajajo še, da je občina pripravila več pobud za sporazumno rešitev, vložila ustrezne tožbene zahteve in predlagala razlastitev služnostnih pravic, vendar doslej pri tem ni bila uspešna; trenutno upravna enota vodi ponovljen ugotovitveni postopek v zadevi izdaje odločbe o razlastitvi služnostnih pravic. "Kljub vsem dosedanjim prizadevanjem

Proslava ob kulturnem prazniku v virtualni obliki

MARJANA AHAČIČ

Občina Radovljica, Območna izpostava Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti Radovljica in Glasbena šola Radovljica ob slovenskem kulturnem prazniku tudi letos pripravljajo proslavo, ki pa bo (glede na razmere) tokrat v virtualni obliki. Ogled je še vedno mogoč na povezavi, objavljeni na občinski spletni strani. Letošnjo proslavo so glasbeno obarvali učenci Glasbene šole Radovljica:

Tudi letošnja proslava ob slovenskem kulturnem prazniku je potekala v virtualni obliki. / FOTO: POSNETEK ZASLONA

harmonikarja Janez Cerkovnik in Jure Krč (mentorja Tomaž Cilenšek in Žan Legat), ansambel kljunastih flavt (mentorica Ana Resnik) in kvartet kitar (mentor Ravi Shrestha). Z recitacijami Prešernovih pesmi je dogodek popestrila slovenska igralka, pisateljica, pesnica in učiteljica Nataša Konc Lorenzutti. Občane je ob tej priložnosti nagovoril tudi župan Ciril Globočnik, ki je poudaril, da občina Radovljica visoko ceni področje kulture in vse, ki so na njem dejavni. "Prepričan sem, da bomo že kmalu prišli do stanja, ko bomo lahko organizirali proslave, kakršne so bile pred epidemijo," je še dejal župan.

MNENJA, AKTUALNO

Kam po pomoč

Kam po pomoč, ko se znajdemo v stiski zaradi težkih življenjskih razmer? Prvi naslov je zagotovo center za socialno delo, pomaga tudi občina, nevladne organizacije in zavodi.

MARJANA AHAČIČ

Občina Radovljica svojim občanom, ki so se znašli v stiski, lahko za premostitev materialne stiske ob izpadu dohodka pomaga z enkratno pomočjo. Ta je namenjena nakupu ozimnice ali nujno potrebnih prehrabnih artiklov, plačilu stroškov

V delovnem času Centra za socialno delo je za nudenje psihosocialne pomoči občanom, ki so zaradi trenutnih razmer v stiski, aktivirana telefonska številka 065 557 901.

uporabe stanovanja, za pomoč pri elementarnih nesrečah, požarih in drugih izrednih situacijah, pri nakupu šolskih potrebščin, sofinanciranju šolskih aktivnosti, doplačilu zdravstvenih storitev, pripomočkov, dietne hrane ali za kritje drugih stroškov in izdatkov za premostitev trenutne materialne ogroženosti. Vloga je dostopna na CSD Radovljica, kamor se izpolnjenja tudi odda. Višina pomoči znaša največ toliko, kot znaša denarna socialna pomoč za posameznika oz. družino po zakonsko določē-

nih merilih v tekočem letu. Na Centru za socialno delo pomagajo tudi z drugimi ukrepi, kot so denarni prejemki (otroški dodatek, denarna socialna pomoč, pogrebna, posmrtnina, varstveni dodatek, državna štipendija in izredna denarna socialna pomoč). Občani lahko zaprosijo tudi za subvencije in oprostitve plačil – za vrtec, kosilo za učence, najemnine, pa za kritje razlike do polne vrednosti zdravstvenih storitev, prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje ali plačila doma za starejše in podobno. Prav tako lahko na Centru za socialno delo zaprosite za prejemke iz naslova starševskega varstva in družinskih prejemkov, med katerim so tudi starševski dodatek, pomoč ob rojstvu otroka, dodatek za veliko družino, dodatek za nego otroka, delno plačilo za izgubljeni dohodek in pomoč pri nakupu vinjete. Občani lahko na Center za socialno delo na telefonsko številko 04 537 14 00 pokličejo v ponedeljek, torek in sredo od 8. do 15. ure, v sredo od 8. do 17. ure in v petek od 8. do 13. ure. V delovnem času Centra za socialno delo Gorenjska, Enota Radovljica, pa je za nudenje psihosocialne pomoči občanom, ki so zaradi trenutnih razmer v stiski, aktivirana telefonska številka 065 557 901.

Kulturna dvorana v Begunjah

Pojasnila k napačnim navedbam posameznih vsebin v prispevku na temo Kulturna dvorana v Begunjah, objavljenem v Deželnih novicah št. 16 dne 29. decembra 2020. Kulturno društvo dr. Jakoba Prešerna je kandidiralo na razpisu participativnega proračuna za pridobitev sredstev za izdelavo dokumentacije DGD za rekonstrukcijo večnamenskega objekta z gasilskim domom. Podlaga je bila izdelana Idejna zasnova za rekonstrukcijo večnamenskega objekta (v nadaljevanju: Idejna zasnova) z oceno investicijskih stroškov. Pridobljena je bila ponudba za izdelavo dokumentacije DGD, ki je bila priložena vlogi na razpisu. Zahteve s strani občine o prilaganju skice ni bilo. Svet KS Begunje je na sejah večkrat razpravljalo o Idejni zasnovi. Ker bo na obstoječem večnamenskem objektu z

gasilskim domom treba sanirati ostrežje, naj bi se izkoristile tudi sedaj neuporabljene površine. Svet KS Begunje je tudi razpravljajl o predlogu g. Janeza Urbanca, da bi se dvorana zgradila zadaj, za Ranzingerjevo vilo; vila pa naj bi se sanirala za raznovrstne potrebe kraja. Novogradnja bi bila sicer ustrenejša, vendar bistveno dražja; po finančni plati časovno oddaljena in nedosegljiva. Svet KS Begunje je po razpravi na seji 10. aprila 2018 sprejel sklep št. 1 (navajam): po predstavitvi Idejne zasnove je bilo dogovorjeno, da pripravljalec dokumenta g. Dacar zagotovi verodostojno oceno investicije; temu naj bi sledila projektna naloga, za katero je treba pripraviti predloge. Za to je bila izbrana delovna skupina, ki je pregledala oba objekta, Ranzingerjevo vilo in večnamenski objekt z gasilskim domom, in pripravila oceno stanja, kar je bila tudi podlaga za razpravo na seji sveta KS Begunje. Na 19. redni seji sveta KS 6. septembra 2018 smo vsi prisotni člani razpravljali in po izra-

ženih stališčih glede vlaganj v oba obravnavana objekta sprejeli sklep št. 3 (navajam): a.) Ranzingerjevo vilo se z minimalnimi stroški ohranja v stanju, kot je sedaj (ureditev zunanjosti stavbe – prebarvanje), dokler se ne poišče dolgoročna ustrezna rešitev. b.) Vse vsebine, ki jih kraj smatra za potrebne, naj se umestijo v ustrezno preurejene večnamenske – družbene prostore v delu stavbe gasilskega doma. Nujna pa je sanacija propadajočega dela ostrežja te stavbe, vključno z dvigalom za dostop do vseh uporabljenih prostorov. Stališča so bila poslana na Občino Radovljica. Člani sveta se ne moremo strinjati z navajanjem napačnih podatkov (npr. viš. stropa 275 cm, dejan. 350 cm), zavajanjem o skici, dejansko je to Idejna zasnova z oceno stroškov, navajanje dvomov o potrebnih prostorih, virih sredstev, skratka o "nespodobnem" razpravljanju. Verjamem, da bo sedanji svet KS Begunje v sodelovanju z Občino Radovljica nadaljeval začete aktivnosti. Čas, v kate-

rem živimo, nam dnevno prinaša spremembe razmer v družbi, ki naj bi prinesle tudi smotrnejše rešitve za udejanjanje potreb kraja na temo skupnih prostorov in večnamenske dvorane.

PREDSEDNICA SVETA KS
BEGUNJE 2014–2018
MARIJA KAVČIČ - ZUPAN

Prioritete

Za današnji čas je značilno, da so ga opredelili kot čas pred covidom-19 (BC) in čas po njem (AC). Čeprav je ta pandemija prinesla veliko težav, prežgodnjih smrti in gospodarskega zastoja, je na drugi strani povzročila, da je tempo izkoriščanja Zemljinih resursov in onesnaževanja močno zmanjšan. Pričakovati je sicer bilo, da bo ta situacija vsaj malo spametovala vodilne strukture ne glede na barvo, pa očitno tega ne bomo dočakali. Občutno povečan proračun za vojaške potrebe z bližajočim se nakupom nekega letala me spominja na skoraj pozabljeni falcon, ki sameva v

hangarju. Sedaj, ko cel svet več ali manj ogroža novi virus in je povzročil smrt večjega števila ljudi kot vojaški spopadi bližnjih vojn, nam nekdo razlaga potrebnost močne opremljene vojaške sile za doseganje varnosti vseh nas. Ne vem, kdo sicer to verjame, ampak te trditve ostajajo in žal nihče argumentirano ne poseže vmes, da se izkaže resnica. Baje so študije o potrebah, izvedbah in še kaj, vezane na domove ostarelih, do sedaj stale cca 70 milijonov evrov, kar bi pomenilo, da bi s tem denarjem lahko zgradili vsaj 10 do 15 vrhunsko opremljenih ustanov, pa jih niso. V prihodnosti bo vedno bolj prisoten problem energije. V preteklosti zgrajen TEŠ, za katerega se je vedelo, da v kontekstu izpustov ni prava stvar, se je zgradil in glede na vse korupcijske afere, povezane s tem, lahko mirno sklepamo, kaj je bilo resnično ozadje odločujočih. Sedaj se govori o novi nuklearki, kar nudi še večjo možnost celega niza koruptivnih izzivov, po drugi strani pa naj bi bila naša Slovenija zelena dežela. Če bi vsaj

del sredstev, namenjenih neke-mu letalu, novemu tipu oklepnikov in celemu nizu nekih študij in neuporabljenih projektov, namenili investiranju v sončno energijo na eni strani in zmanjšanju porabe na drugi strani, bi zelo verjetno prispele do točke, ko ne bi bilo potrebe razmišljati o nuklearki ali višjih cenah energije, ampak bi dosegli visoko stopnjo samooskrbe in predvsem zmanjšanje izpustov ter se s tem pokazali svetu kot resnično zelena dežela, ne samo na papirju. Vedno znova poslušamo neke primerjave z zahodnim svetom, žal samo tiste, ki v danem trenutku nekomu koristijo. Nikoli pa ne slišimo primerjav s produktivnostjo, uporabo obnovljivih virov energije, skrbjo za zaposlene, učinkovitostjo upravnega sistema in podobno. Ali res ne premoremo nekih pravih in učinkovitih rešitev in se vedno znova srečujemo z odločitvami, ki so več ali manj posledica prestrukturiranja možganov ljudi, ki so prišli do oblasti in s tem do »edinega pravega znanja«?

VINKO FALADORE

Veliko zanimanje za testiranja

V zdravstvenem domu Radovljica imajo v zadnjih tednih posebej veliko dela s testiranji in cepljenji. Zanimanje za testiranje je zelo veliko, cepljenje pa je odvisno od prejetega cepiva in izkazanega interesa.

MARJANA AHAČIČ

Doslej so bili cepljeni vsi zainteresirani stanovalci in zaposleni v domu starejših občanov ter delavci v zdravstvu. Pri vrstnem redu, poja-

rudili. Naša želja je, da bi se čim več občanov odločilo za cepljenje, ker le tako ob upoštevanju vseh preventivnih ukrepov pričakujemo umiritev epidemije," poudarja.

"Hitrost cepljenja občanov je odvisna od dostave cepiv, seveda pa tudi od interesa občanov za cepljenje. Želimo, da bi se jih čim več odločilo za cepljenje."

snjujejo v zdravstvenem domu, se držijo nacionalne strategije in navodil, ki jim jih ob dostavi cepiva posreduje Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ). "Do zdaj smo prejeli toliko cepiva, da je bilo lahko z dvema odmerkoma cepljenih 181, z enim pa 66 oseb, starejših od 80 let, ki niso v institucionalnem varstvu," je pojasnila zdravnica Tanja Leskovar, ki je v zdravstvenem domu odgovorna za program cepljenja.

Kako se naročiti

"Hitrost cepljenja občanov je odvisna od dostave cepiv, seveda pa tudi od interesa občanov za cepljenje. Zaposleni v zdravstvenem domu se bomo z organizacijo cepljenja vsekakor pot-

ljal teste, ki jih uporabljamo za izvajanje samoplačniških brisov. Cena teh brisov se močno razhaja s sredstvi, ki jih za testiranje namenja Ministrstvo za zdravje," je ob tem opozorila direktorica zdravstvenega doma Maja Petrovič Šteblaj. Ob tem še enkrat pojasnjuje, da izvid brezplačnega testiranja dobimo s SMS-sporočilom.

Pisna potrdila je treba plačati

"Občani si sami lahko natisnejo izvide o pozitivnih ali negativnih hitrih ali PCR-testih, ki so objavljeni na portalu zVEM. Izvidi zadoščajo, zato izdajanje dodatnih potrdil ni potrebno. Če pa

osebnih zdravnikov in moti ostale obravnave. "Izdajanje potrdil ne vpliva na potek epidemije, zato imata prednost zdravljenje in obravnavo bolnikov. Sistem obveščanja pacientov in pridobivanja potrdil je vzpostavljen tako, da osebnih zdravnikov ni treba dodatno obremenjevati z izdajo potrdil." Kot je še povedala direktorica, so zaposleni v zdravstvenem domu v tem obdobju zelo obremenjeni. "Pohvalila bi vse, ki so pripravljeni opraviti vse naloge, ki se jim dodatno nalagajo. Na delo poleg rednih dežurstev pridejo v nedeljo ali pa se popoldan vrnejo, če so obremenitve ekipe, ki dela, neobvladljive."

Na cepljenje se lahko prijavite na telefonsko številko 030 702 882, vsak delavnik med 7. in 12. uro, pri osebnem zdravniku ali po spletni aplikaciji dozdravnika.si, ki jo v zdravstvenem domu posebej toplo priporočajo.

oseba želi potrdilo, ga zdravnik napiše izven rednega ordinacijskega časa, zato je potrdilo plačljivo," še pojasnjuje in ob tem opozarja, da izdajanje potrdil močno obremenjuje ambulate

KRAJEVNE NOVICE

Prišla je nova zdravnica

V začetku leta je v radovljiškem zdravstvenem domu začela delati nova zdravnica, doktorica medicine Gordana Ščepanović. Kljub epidemiji v njeni ambulanti paciente redno sprejemajo, naročajo in obravnavajo. Vpis pri izbranem zdravniku ni avtomatičen.

MARJANA AHAČIČ

Ambulanto ima v prostorih nekdanje ambulante zdravnika Podlesnika, ki se je nedavno upokojil, in tudi večina pacientov je k novi zdravnici prišla iz njegove ambulante, čeprav, kot pravi Ščepanovićeva, k njej prihajajo tudi pacienti od drugod, celo iz Kranja in Ljubljane.

Vpis k novi zdravnici ni avtomatičen

Kot pravi, so njene prve izkušnje s tukajšnjimi pacienti zelo dobre, zato je vesela, da je sprejela delo v Radovljici. Ob tem opozarja, da okoli tristo nekdanjih pacientov njenega predhodnika ostaja nevpisanih oziroma še niso izbrali novega zdravnika. "Verjetno mislijo, da bodo k meni vpisani avtomatično, a to ne drži. Njihove kartone hrani Zdravstveni dom Radovljica, in če se želijo opredeliti za našo ambulanto, morajo najprej poslati soglasje oziroma izraziti željo, da bi bili naši pacienti," pojasnjuje. To lahko storijo po elektronski pošti narocanje@scepanovic.si ali na eno od telefonskih števil: 059 751 750, ki je telefonska številka sestre Albine Hadžović, ali 059 751 751, kjer se oglasi zdravnica. Nato se morajo v ambulanti zglasti osebno, priti morajo z zdravniško kartico in podpisati obrazec

Gordana Ščepanović je zdravnica zasebnica, ki ji je Občina Radovljica podelila koncesijo za opravljanje dejavnosti v okviru Zdravstvenega doma Radovljica.

za premik zdravstvenega kartona. "Imamo še veliko prostora za nove paciente, vendar apeliram, da se čim prej vpišejo, če tako želijo. Z zdravstveno kartico lahko zaradi procedure vpisovanja kadarkoli pridejo v ambulanto tudi osebno."

Delo teče kljub epidemiji

Kot še poudarja zdravnica, kljub epidemiji covida-19 paciente redno sprejemajo, naročajo in pregledajo, opravljajo pa tudi hišne obiske. "Edina izjema so primeri, ko pacienti kažejo morebitne znake, kot so vro-

čina, kašelj ipd. Takrat jih pošljemo na PCR-test ali na pregled v covidno ambulanto. Kot na novo ustanovljena ambulanta namreč sami še čakamo na dovoljenje za cepljenje s strani ministrstva za zdravje; upamo, da ga bomo dobili čim prej," je še povedala in dodala, da sicer cepljenje za vse, tudi za njene paciente, načeloma zagotavlja zdravstveni dom.

Vedno je želela biti zdravnica

Zdravnica Gordana Ščepanović je v Slovenijo prišla pred 15 leti, iz Beograda,

kjer je delala v službi nujne medicinske pomoči na tamkajšnji vojaškomedicinski akademiji. "Že od otroštva, od četrtega leta starosti, sem želela postati zdravnica," je povedala. "Šele po končani fakulteti sem se med specializacijo kirurgije in družinske medicine odločila za delo v ambulanti, kjer me je pritegnil bližji kontakt s pacienti oziroma komunikacija in možnost, da pacienta malo bolje spoznam." V Sloveniji je doslej delala v različnih krajih, sočasno je pokrivala več področij družinske medicine: nujno medicinsko pomoč, delo v domovih za starejše in delo v ambulanti, več kot šest leti občasno tudi na Gorenjskem, v Škofji Loki. Pravi, da ima s svojimi radovljiškimi pacienti doslej lepe izkušnje, zato jo veseli, da je sprejela delo v Radovljici. "S pacienti predvsem želim ustvariti pristen človeški stik, kar omogoča pogovor o težavah in iskanje primer- nih rešitev za vsako težavo posebej," poudarja. Sicer pa načrtuje tudi vzpostavitev preventivne referen- čne ambulante, zaradi česar želi svoj tim razširiti s še eno diplomirano medicinsko sestro. "Osebno se v zadnjem času veliko ukvarja z akupunkturo. Upam, da bomo v prihodnosti v naši ambulanti lahko imeli še tovrstno obravnavo."

V spomin

Jernej Koselj
Miha Intihar
Enej Intihar

Ob tragični novici, da so pri delu izgubili življenje Jernej, Miha in Mihov sin Enej, smo vsi v Lipniški dolini obnemeli. Ne moremo verjeti, da je usoda tako nenadoma posegla v vašo življenja, življenje vaših bližnjih in življenja vseh ostalih, ki smo vas poznali.

Jernej in Miha – delovna, predana svojim družinam in tudi krajanom Krajevne skupnosti Lancovo. Enej – na začetku svojega življenja, uresničevanja svojih sanj. Jernej Koselj in Miha Intihar sta se Svetu Krajevne skupnosti Lancovo pridružila leta 2010, v času tega mandata pa sta bila oba tudi podpredsednika sveta. Jernej se je Svetu KS pridružil, ko je šel po stopinjah svojega očeta. Ne le kot predstavnika krajevne skupnosti, kot pokončna človeka sta bila vedno pripravljena pomagati sokrajanom. Njune ideje za urejanje in obnove v krajevni skupnosti pa so bile smiselne in tudi uresničene. Miha je bil tudi podpredsednik Športnega društva Lancovo ter pobudnik ideje, da se pozimi na športnem igrišču naredi led in posebno mladim zagotovi čim več možnosti za športne aktivnosti. Oba z Jernejem sta otroke usmerjala v šport.

Niti zbogom niste rekli
niti roke nam niste podali,
a v naših srcih
za vedno boste ostali.

Jernej, Miha in Enej, hvala za vse. Ohranili vas bomo v trajnem spominu.

Gregor Remec
v imenu Sveta Krajevne skupnosti Lancovo
in prebivalcev Lipniške doline

Zapora ceste v Globokem

V sklopu nadgradnje železniške proge bo do sredine aprila med 7. in 20. uro veljala popolna zapora ceste Mošnje–Dobrava v Globokem. Cesta bo zaprta zaradi sanacije obokov podvoza pod železnico. Je pa za promet spet odprta cesta Brezje-Peračica. Poškodba cestišča zaradi usada je začasno sanirana, cesta pa prevozna ob upoštevanju omejitev.

Cesta v Globokem bo zaradi sanacija obokov podvoza pod železnico predvidoma zaprta do sredine aprila

Na Mišačah so protestirali

Lastniki kmetijskih zemljišč opozarjajo, da podvoz pod železnico obnavljajo tako, da skozenj še vedno ne bo mogoče zapeljati s sodobno kmetijsko mehanizacijo.

MARJANA AHAČIČ

Trije kmetje, eden z Mišač in dva iz Otoč, so prejšnji petek s kratko protestno zaporo poti, ki pod železniško progo na Mišačah vodi do njihovih travnikov in polj, skušali opozoriti na nerazumno obnovo podvoza pod železnico. Ta bo namreč tudi po zaključku temeljite sanacije ostal tak, kot je bil v času, ko so ga zgradili: dimenzioniran za konja oziroma vola in voz. Sodobna kmetijska mehanizacija, ki bi jo lastniki zemljišč na drugi strani podvoza radi uporabljali za upravljanje s svojimi zemljišči in za kmetovanje, ne bo mogla skozenj. "Nismo želeli ovirati dela, saj vemo, da izvajalci nimajo nič pri tem, kako je bila načrtovana obnova podvoza

pod progo," je povedal Boštjan Cvenkel, eden od protestnikov. "Samo opozorili bi radi na nesmiselnost obnove podvo-

Podvoz pod progo na Mišačah je bil zgrajen v časih, ko so si kmetje pri delu pomagali s konjsko ali volovsko vprego. Danes je pot, namenjena uporabi kmetijske mehanizacije, prav zanjo preozka in zato neuporabna, je nazorno pokazal Boštjan Cvenkel.

za, kakršno so si zamislili. Zdaj je popolnoma razdrt in z le malo dela bi ga lahko s sedanjih 2,8 metra razširili tako, da bi skozenj lahko

peljala tudi sodobna kmetijska mehanizacija, ne le konj in voz s senom kot v časih, ko je bila gorenjska železnica zgrajena. Potrebovali bi le pol metra širšega, pa bi bil bistveno bolj uporaben." Kot pravi, so investitorja, Slovenske železnice in ministrstvo za infrastrukturo, na nerazumno obnovo s predlogom izboljšanja opozorili že lansko poletje, a so naleteli na gluha ušesa. Po pomoč so se obrnili tudi na Občino Radovljica, kjer so njihova prizadevanja podprli, a to investitorjev in odločevalcev še vedno prepričalo. Kot so povedali na Občini Radovljica, so Direkcijo za infrastrukturo prejšnji mesec ponovno pozvali, da v sklopu nadgradnje železnice izvede tudi širitev podvoza za kmetijsko mehanizacijo na območju Mišač.

PROSIMO, DARUJTE KRI!

RKS OZ RADOVLJICA vas v ljudo vabi na krvodajalsko akcijo, ki bo potekala:

V FESTIVALNI DVORANI NA BLEDU
V PONEDELJEK, 15. 3. 2021 od 7. - 13. ure in
V TOREK, 16. 3. 2021 od 7. - 13. ure

PROSIMO, POKLIČITE IN SE NAROČITE NA DAROVANJE KRVI OD 9. 3. 2021 DALJE NA:

051/ 389 270 ali 051/ 671 147 ali 030/ 716 796

Krvodajalcem se zahvaljujemo za odziv, razumevanje ter upoštevanje vseh preventivnih zaščitnih ukrepov

www.daruj-kri.si

OBČINSKE NOVICE

Potrebuje internet, ko se dolgočasite?

Imate naloženih veliko aplikacij oziroma iger? Vedno veste, kje je vaš telefon? Pogledujete na zaslon naprave med obroki? Ste na ta vprašanja večinoma odgovorili pritrdilno? Potem ste na dobri poti do odvisnosti od zaslonov ... Konec lanskega leta je Radovljica dobila Ambulanto za pomoč pri prekomerni uporabi zaslonov.

KARMEN SLUGA

V njej vas sprejme in vam pomaga domačinka Špela Reš, univerzitetna diplomirana psihologinja in svetovalka iz Logouta – Centra za pomoč pri prekomerni rabi interneta. Reševa ima dolgoletne izkušnje na področju psihološke diagnostike, vodenja skupin za samopomoč, individualnega svetovanja in psihosocialne rehabilitacije. Leta 2019 je bila prejemnica nagrade za izstopajoče in kakovostno delo na področju socialnega varstva.

Vedno veste, kjer je vaš telefon?

Kdaj je torej čas, da morda tudi vi obiščete ambulanto, ker potrebujete pomoč? Potrebujete internet, ko se dolgočasite? Imate naloženih veliko aplikacij oziroma iger? Vedno veste, kje je vaš telefon? Pogledujete na zaslon naprave med obroki? Ste na ta vprašanja večinoma odgovorili pritrdilno? Potem ste na dobri poti proti odvi-

snosti od zaslonov ... Če vsebine na zaslonih – igre, nakupovanje, stave, pornografija – gledate zato, ker vas pomirjajo, prav tako. Zasvojenost z video igrami je po novem celo bolezen, program pomoči pa se bo v prihodnje verjetno lahko financiral iz zdravstvenega zavarovanja. Slovenske smernice o tem, koliko časa, preživetega pred zaslonom, je 'še zdravo', bodo izšle v letošnjem letu.

Bolj kot čas je pomembna vsebina

In kaj v današnjem času razvite računalniške tehnologije sploh je še uravnotežena uporaba zaslonov? »Ob tem je treba takoj poudariti, da v današnjem času, ko veliko ur delamo od doma, in to prav za računalnikom, ko se otroci v času širjenja koronavirusa šolajo na daljavo, tega ne gre enačiti z zasvojenostjo,« pove Reševa in dodaja: »Če greste v službo ali šolo, čas preživljate z družino, se družite z vrstniki in prijatelji, imate hobije, gre-

ste na krožek, se rekreirate, greste na trening, ob vsem tem pa še nekaj časa preživite pred zaslonom, s tem ni nič narobe. Bolj kot čas je pomembna vsebina, ki jo gledate na zaslonih, in kaj počnete zunaj tega časa. Če se zjutraj zbujate prej, da lahko dve uri pred poukom

»Industrija vsebin na spletu je velik lobi. Prisotni so ogromni zaslužki, ekonomski interesi ... Igre so najbolj rastoča panoga, močan je vpliv okolja in vrstnikov.«

ali službo igrate igre, če ste prekinili stike s prijatelji in ste vsako prosto minuto pred računalnikom, če ste spremenili higienske, prehranske, spalne navade, potem potrebujete strokovno pomoč.«

Starši so vedno zgled

Veliko lahko naredite že sami z uvedbo družinskih e-pravil, priporočila Reševa. »Starši so vedno zgled. Postavite jasna in pisna navodi-

la, kdaj boste uporabljali zaslone, en dan v tednu pa imejte e-post. Prvega mobitela otrokom ne kupite pred desetim letom starosti, pa še takrat naj bo to navaden telefon, ki zadostuje, da se boste lahko usklajevali in slišali, ko vas bo otrok potreboval. Pametnega mu kupi-

te čim pozneje. Starši naj poznajo gesla, prav tako pa v družinska pravila zapišite, da zasloni ne sodijo v otroško sobo. Tablic ne uporabljate za uspanje, pomiritev ali spodbujanje pri jedi. To je tvegano vedenje, ki lahko pripelje do zasvojenosti z zasloni že pri predšolskem otroku. V ambulanti smo že zdravili mamo štiriletnika, katere otrok sploh ni jedel brez prižgane tablice.« Če se sprašujete, katere vsebine in

Špela Reš

igre so primerne za vašega otroka, vam to pove oznaka Pegi, ki ponazarja, za katero starost je igra primerna.

Pogovor, ne obsojanje

Zasvojenost je rezultat več vplivov in odgovornosti ne nosijo le starši. »Industrija vsebin na spletu je velik lobi. Prisotni so ogromni zaslužki, ekonomski interesi ... Igre so najbolj rastoča panoga, močan je vpliv okolja in vrstnikov,« izpostavlja Reševa, ki v ambulanti sliši marsikatero zanimivo in tudi pretresljivo izpoved. Facebook je menda le še za 'ta stare'. Pri najstnikih so najbolj v ospredju igre (Among Us, Fortnite, Counter Strike), pri najstnicah pa družbena omrežja (Instagram, TikTok, Snapchat). Z otroki se zato pogovarjate o vsebinah, ki jih gledajo, in ne obsojate ali vrednotite.

S pogovorom se jim približajte in kot starš presodite, kaj bo zanje škodljivo, o vsem pa se veliko pogovarjate, tudi o tem, na katere pasti morajo biti pozorni pri uporabi svetovnega spleta. »Nič pa ne bo narobe, če starši določene neprimerne vsebine zablokirate in pri tem uporabljate aplikacije starševskega nadzora,« še priporoča Reševa.

Brezplačna obravnava

Ambulanta za pomoč pri prekomerni uporabi zaslonov je od novembra torej odprta tudi v Radovljici. Informacije dobite na e-naslovu spela.res@logout.si. Obravnava v ambulanti je brezplačna, njeno delovanje namreč sofinancirajo Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, Ministrstvo za zdravje in nekatere občine.

Z ekološkimi semeni do visokokakovostne hrane

V začetku leta se je formalno zaključil dobri dve leti trajajoči projekt Semenjalnica, v okviru katerega je v sedmih zgornjegorenskih občinah vzpostavljen celosten model ekološke semenarske zadruge. Vanj je vključenih deset pridelovalcev semen, v Čebelarskem razvojnem centru v Lescah pa so v okviru projekta vzpostavili Semenjalnico, to je laboratorij ter prostor za hrambo in analizo semen.

MARJANA AHAČIČ

Sto tisoč evrov vreden projekt, ki ga vodi Razvojna agencija Zgornje Gorenjske, je v kar 85 odstotkih sofinanciral Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja. Kot je ob zaključku projekta poudarila vodja projekta Nina Kobal, je bil namen projekta dosežen: vzpostavili so inovativen celosten model ekološke semenarske zadruge, dvignili delež samooskrbe s semenskim materialom ter povečali lokalno in regionalno agrobiodiverziteteto. Delovanje Semenjalnice se nadaljuje tudi po zaključku sofinanciranja v okviru LAS Gorenjska košarica, saj gre za uspešen, utečen in strate-

ško pomemben projekt, poudarjajo na radovljiški občinski upravi. Njeno delovanje financirajo vse zgornjegorenske občine, vzdržuje pa jo RAGOR. Sredstva LAS pa občine spet pričakujejo po letu 2021.

Raznovrstnejša in okusnejša hrana

Dr. Maja Kolar, strokovna vodja Semenjalnice, je poudarila, da so se posvečali pridelavi stročnic, predvsem fižola in graha, ki sta eden od temeljev človekove prehrane pa tudi rastlini, ki sta tradicionalno povezani z območjem Gorenjske. »Ekološko semenarstvo je eden ključnih pogojev za pridelavo visokokakovostne hrane. Ohranjanje in razvoj sort, ki

so prilagojene lokalnim razmeram, je izrednega pomena vzdrževanje in povečevanje samooskrbe. Ekološko

in biodinamično semenarstvo ter pridelava hrane imata svoje značilnosti in pomembno prispevata k

V dveh letih so v okviru projekta pridobili okoli osemdeset kilogramov semen visokega fižola, prav toliko nizkega in nekoliko manj graha. / FOTO: TIN ŠTER, ARHIV SEMENJALNICE

zagotavljanju in tudi povečevanju biotske pestrosti, kar je ključnega pomena za podnebne spremembe, ki smo jim priča, in pa tudi varnosti pri preskrbi s hrano. Lokalna raznovrstnost na poljih in njivah je pomembna za

specializirano kmetijo, zato nam ustreza, da imamo v projektu Semenjalnica organizacijo, ki nam poveri določen aspekt pridelave, ni pa se nam treba ukvarjati s trženjem in distribucijo,« je poudaril in ob tem omenil

»Ekološko semenarstvo je eden ključnih pogojev za pridelavo visokokakovostne hrane. Lokalna raznovrstnost na poljih in njivah je pomembna za lokalno upravljanje krajine tudi zato, ker zahteva manj kemičnega vnosa, tako pridelana hrana pa je okusnejša in raznovrstnejša.«

lokalno upravljanje krajine tudi zato, ker zahteva manj kemičnega vnosa, tako pridelana hrana pa je okusnejša in raznovrstnejša,« je poudarila Maja Kolar.

Prodajajo lokalno

Tilen Praprotnik, ekološki kmet iz Lesc, je pri tem kot ključno poudaril aktivno strokovno podporo, ki so jo imeli pridelovalci semen v okviru projekta. Praprotnik sicer meni, da kmetje, ki se ukvarjajo s pridelavo zelenjave, na lastni kmetiji ne morejo pridelati vseh semen, ki jih potrebujejo. »Semenarstvo je tako kompleksna panoga, da zahteva

potrebo po tudi ekonomski vzdržnosti ekoloških kmetij. »Eden glavnih naših fokusov je tržna usmerjenost, to pomeni, da mora biti vsaka naša operacija ekonomsko vzdržna. Pridelke prodajamo lokalno, se pravi, da je največji krog odjemalcev od nas oddaljenih od 15 do 20 kilometrov. Večinoma prodajamo zasebnim strankam in okoliškim restavracijam – tudi z Michelinovo zvezdico – z lanskim letom pa smo kar nekaj pridelka prodali tudi lokalni zadrugi ekoloških kmetov Ajda, prek katere gredo pridelki v javne zavode,« je še pojasnil Tilen Praprotnik.

AKTUALNO

Nova svetovna inovacija iz Elana

V Elanu so predstavili nov inovativni izdelek, prve visokozmogljive zložljive vsestranske karving smuči na svetu Elan Voyager. Kot so poudarili, gre za svetovno inovacijo in najbolj izjemen izdelek v 75-letni zgodovini Elana.

URŠA PETERNEL

V Elanu so na spletnem dogodku predstavili novost, ki so jo poimenovali kar »najbolj izjemen izdelek v 75-letni zgodovini Elana«. Gre za prve zložljive karving smuči na svetu, za katere so že prejeli prestižno nagrado Gold Winner, ki jim jo je za to prebojno inovacijo podelila žirija ISPO AWARD. Smuči so visoko zmogljive in vsestranske, poimenovali so jih Voyager, po besedah direktorja divizije Elan Ski Leona Korošca s tem produktom spreminjajo pogled na smučarsko opremo. Voyager uporabniku olajša dostop do belih strmin, saj je smuči mogoče enostavno in hitro zložiti v torbo. Korošec verjame, da bo smučarje pritegnila možnost, da imajo lahko smuči preprosto spravljene v avtu in lahko po slu-

Direktor divizije Elan Ski Leon Korošec

žbi, če je lepo vreme, enostavno skočijo na smuko. »Voyager poenostavlja smučarsko izkušnjo,« je poudaril Korošec. Za mestne smučarske navdušence, ki se trudijo svoj delovni urnik uskladiti s potovanji, družino in športom, pomeni hiter smučarski izlet izjem-

no izkušnjo doživetja na snegu, so prepričani v Elanu. Gre za kompakten in potovanju prijazen komplet, v katerem so poleg smuči še vezi, palice in torba in ga je možno vzeti tudi na vlak, na letalo ... Elanova razvojna ekipa je novost izpopolnjevala več

let, rezultat pa je revolucionarna tehnologija, ki sta jo na spletnem dogodku predstavila razvojnika Vinko Avguštin in Marko Kozjek. Gre za tehnologijo Connect z zelo naprednim štiriosnim mehanizmom, ki na zložljivem spoju poveže smučko. Plošča je ojačana s karbonom, rezultat pa so vrhunsko zmogljive smuči, ki jih odlikuje tudi Elanova revolucionarna oblika Amphibio, ki ločuje levo in desno smučko. Da so smuči zares visoko zmogljive in praktično nezlomljive, je na smučišču pokazal tudi svetovni prvak v smučarskem krosu Filip Flisar, ki se je smučil "lotil" s svojimi stotimi kilogrami, njegove poskuse in ostale akrobacije na snegu pa smo s pomočjo posnetka lahko spremljali vsi udeleženci virtualne predstavitve.

Gradnja teče po načrtih

Kljub zimskim razmeram na gradbiščih na in ob železniški progi dela ves čas intenzivno tečejo naprej.

MARJANA AHAČIČ

Tako projekt obnove odseka gorenjske železnice kot nanj navezani občinski projekt gradnje podvoza pod železniško progo na regionalni cesti v Lipniško dolino med Radovljico in Lescami kljub do nedavnega mrzlim zimskim razmeram nepre-

kinjeno izvajajo naprej. Rekonstrukcija železniške proge naj bi bila v glavnem končana do poletja, podvoz s kolesarsko stezo in pločnikom ob regionalni cesti pa bo po načrtih končan prej, saj bo cesta v Lipniško dolino zaradi del za ves promet predvidoma zaprta le še do sredine marca.

Ob podvozu pod progo na regionalni cesti v Lipniško dolino sta že zgrajena dva preboja pod železnico, namenjena ureditvi kolesarske povezave in pločnika.

Razvojnika Marko Kozjek in Vinko Avguštin

Prve zložljive karving smuči na svetu

deželne novice

Uradne objave, številka 277, 19. februarja 2021

Časopis Občine Radovljica

VESEBINA

1. SKLEP o načinu financiranja političnih strank v občini Radovljica za leto 2021

1.

Na podlagi 26. člena Zakona o političnih strankah (Ur. l. RS, št. 100/05 – UPB1 in spremembe) in 17. člena Statuta Občine Radovljica (DN UO, št. 188/14) je Občinski svet Občine Radovljica na 16. seji dne 27.1.2021 sprejel

SKLEP o načinu financiranja političnih strank v občini Radovljica za leto 2021

1. člen

Politična stranka, ki je kandidirala kandidatke oziroma kandidate na zadnjih volitvah za Občinski svet Občine Radovljica, je upravičena do sredstev proračuna Občine Radovljica sorazmerno številu glasov volivcev, ki jih je dobila na volitvah.

2. člen

Višina sredstev, namenjenih za financiranje političnih strank v občini Radovljica za leto 2021, je 0,0880464% sredstev, ki jih ima občina opredeljene po predpisih, ki urejajo financiranje občin, in s katerimi lahko zagotovi izvajanje ustavnih in zakonskih nalog.

3. člen

Sredstva se političnim strankam dodeljujejo mesečno na transakcijske račune političnih strank.

4. člen

Ta sklep začne veljati naslednji dan po objavi v Deželnih novicah, glasilu Občine Radovljica - Uradne objave.

Z dnem začetka veljavnosti tega sklepa preneha veljati Sklep o načinu financiranja političnih strank v občini Radovljica za leto 2020 (DN UO, št. 267/20).

Številka: 41016-0001/2021

Datum: 28.1.2021

Ciril Globočnik l.r.
ŽUPAN

ŠPORT

Športni objekti in otroška igrišča spet odprti

MARJANA AHAČIČ

S ponedeljkom je prenehala veljati odredba o zaprtju vseh javnih otroških igrišč in odredba o delnem odprtju zunanjih športnih površin v občini Radovljica. Uporaba igrišč je tako dovoljena, seveda ob upoštevanju ukrepov ter priporočil in navodil NIJZ za preprečevanje širjenja koronavirusa. Športna vadba je tako v mehurčkih dovoljena za vrhunske športnike, kadete in mladince (člane državnih reprezentanc) ter poklicne

športnike, za ostale registrirane športnike in rekreativce je dovoljena brezkontaktna športna vadba oz. športno rekreativna dejavnost, ki se izvaja individualno ali v skupini do deset oziroma ob neprekinjenem vzdrževanju vsaj dvometrske osebne razdalje. Med prihajajočimi zimskimi počitnicami je odprto tudi drsališče v športnem parku. Uporaba je mogoča po predhodni najavi, na drsališču pa je lahko naenkrat le dvajset ljudi, termin drsanja pa traja največ eno uro.

Drsališče v športnem parku je ob sobotah in nedeljah ter v času šolskih počitnic odprto med 10. in 20. uro. Za vstop se je treba predhodno najaviti na telefonsko številko 041 735 957, drsanje pa je brezplačno. / FOTO: GORAZD KAVČIČ

BIATLON

Prvi del ni bil po željah Jakova Faka

Biatlonci so v sezoni 2020/2021 že imeli številne tekme v svetovnem pokalu. Zagotovo je višek sezone svetovno prvenstvo na Pokljuki. Zaradi oddaje članka smo lahko pokrili prvi del poključskih biatlonskih tekem, ki pa se zagotovo niso končale po željah našega najboljšega biatlonca Jakova Faka. Za Faka, Klemen Bauerja, Polono Klemenčič in Živo Klemenčič je bila uvodna tekma na Pokljuki tekma mešanih štafet. Fak je bil prvi član naše štafete in je dobro opravil svoje delo. Na koncu je slovenska štafeta osvojila 16. mesto. Obe nadaljnji tekmi se nista končali po Fakovih željah. Sprint je končal na 35. mestu. Po enkrat je zgrešil leže in stoje. V zasledovalni tekmi je ponovil uvrstitev iz sprinta. Zanj se zasledovalna tekma ni začela najbolje, saj je že kmalu po startu padel, na srečo brez posledic zanj in za puško. V prvem streljanju je zadel vseh pet strellov. Nadaljevanje ni bilo tako uspešno, saj je zgrešil po dvakrat v drugi seriji leže in stoje. Štirje zgrešeni strelji so odločno preveč za visoko uvrstitev. Kako uspešen je bil Fak v drugem delu prvenstva na Pokljuki, pa več v marčevski številki.

ATLETIKA

Dve članski medalji Atletskega kluba Radovljica

V Novem mestu je potekalo prvenstvo Slovenije v atletiki v dvorani za člane in članice. Radovljičani so se domov vrnili z dvema medaljama. Pobljže si pogledjmo uvrstitve Radovljičanov med prvo deseterico. Članice: 1. Karin Avsenik, hoja na 3000 metrov, 2. Neja Omanovič, troskok, 7. Neja Omanovič, skok v daljino, 9. Eva Pačnik, troskok, 10. Amadeja Lavtižar Verdnic, troskok, 10. Ana Vogelnic, skok v višino. Člani: 6. Rok Makuc, skok v daljino, 6. Tjaž Peterlin, troskok, 8. Tjaž Peterlin, skok v daljino.

Splača se biti naročnik Gorenjskega glasa

Gorenjski Glas

www.gorenjskiglas.si

Pokličite 04/201 42 41 ali pišite: narocnine@g-glas.si

Drugo obdobje je za plavalce precej težje

Z Urško Potočnik, trenerko v Plavalnem klubu Radovljica, smo šli skozi težave, ki so jih plavalci imeli oziroma jih še imajo v obdobju epidemije koronavirusa.

MATJAŽ KLEMENC

Česa podobnega v svoji dolgi plavalni karieri, ne kot plavalka ne kot trenerka, še niste doživeli. Kako ste v klubu reagirali v prvi fazi epidemije, kako v drugi?

Sama sem nekaj podobnega doživela v času pubertete, ko sem po zaključku osnovne šole nehala plavati in se po šestih letih ponovno vrnila v bazen. Sedanje stanje je zelo nenavadno. V mojem primeru je šlo samo zame, sedaj gre za celo generacijo. Prvo obdobje smo lažje preživeli. Domnevali smo, da bo vse skupaj trajalo nekaj mesecev in vse se bo spet vrnilo v normalo. Delali smo na suhem, kolikor se pri plavanju pač da. V drugem obdobju je bilo veliko težje, saj se je začutila apatija. Vsi so se naveličali suhih treningov, vsi so si želeli treninga

Res je. Zdaj se že dela za leto 2022.

V večini športov se da na neki način improvizirati treninge. V plavanju, ko ni prisotna voda, je to bolj težko. Pošteno, za noben šport v takih razmerah ni lahko. Je pa res, da je bazen pri plavalcih glavni objekt za normalno izvajanje kvalitetnega treninga. Pri nas suha vadba predstavlja dopolnilni del treninga za vadbo v vodi. Trenutno so naši plavalci kot ribe na suhem.

Tako dolga izguba treninga bo pustila posledice.

Posledice so in bodo velike. Starejši kot so plavalci, težje se bodo vrnili. Obstaja pravilo, ki pravi, da če je plavalec tri tedne brez treninga v vodi, potrebuje devet tednov, da se vrne na stari nivo. Pri mlajših gre to mogoče

»Obstaja pravilo, ki pravi, da če je plavalec tri tedne brez treninga v vodi, potrebuje devet tednov, da se vrne na stari nivo.«

v vodi. Za nas je bilo še posebej težko, saj je drugi ukrep prišel teden dni po državnem prvenstvu (od 15. do 18. oktobra v Kranju, op. a.). Na prvenstvu so naši plavalci dobro plavali, 22. oktobra pa je prišel odlok o prekinitvi treningov. Kdaj bo spet vse normalno, zelo težko rečem.

Vmes je bilo obdobje, ko ste normalno trenirali, bilo je nekaj tekem.

Prva tekma po prvem obdobju covida-19 je bila na radovljiškem kopališču. Na tistem mitingu se je že videlo pomanjkanje treninga v vodi, ni bilo pa še nič skrb vzbujajočega. V trenutnem položaju ne vemo, kako naprej. Ne vemo, kdaj bodo normalni treningi, kdaj bodo tekmovanja. V planu je le člansko evropsko prvenstvo in olimpijske igre.

Koliko je bilo še tekem po radovljiškem mitingu?

Udeležili smo se mitinga na Ravnah. Po tem mitingu je večina plavalcev dobila prosto, da so šli na morje. Jeseni smo spet začeli normalno trenirati in se oktobra udeležili že omenjenega državnega prvenstva. V načrtu je bilo kar nekaj tekem v decembru in januarju, a so odpadle.

Kot kaže, bo letošnje leto bolj kot ne izgubljeno?

Kako je vaša družina, ki je vsa povezana s plavanjem,

Urška Potočnik

prebrodila to obdobje koronavirusa?

Tudi moj mož Miha je trener, oba sinova trenirata plavanje, tako da se pri nas o tem športu pogovarjamo "24 ur na dan". Mlajši sin je v tem obdobju dvakrat zrasel po deset centimetrov in vse to lažje prenaša. Starejšemu sinu je v drugem obdobju močno padla motivacija. Ni nam bilo lahko, ampak smo preživeli.

Ste v stiku tudi z drugimi trenerji?

Smo v stiku po družbenih omrežjih, predvsem s trenerji mlajših kategorij. Zanimiv je podatek, da so v Bosni in Hercegovini plavalci delali nemoteno, na Hrvaškem po so vse kategorije že nekaj časa na treningu v bazenih.

Ste izkoristili čas, da ste se sami dodatno izobraževali, kar se tiče plavanja?

Vseskozi iščem nove informacije. Aktualne so "korona" suhe vadbe, kako otroke čim bolj motivirati, da jih izvajajo. Mi je pa jasno, da tega ne moreš uresničiti na silo. Iščem nove informacije na spletu in v novih knjigah. To obdobje je bilo res čas za pridobivanje novih znanj. Upam, da bom to znanje lahko čim prej delila s plavalci.

V preteklosti je bil radovljiški plavalni klub v vrhu slovenskega plavanja, v zadnjih letih pa je kar nekaj vrhunskih plavalk in plavalcev prenehalo aktivno plavati. Lahko v prihodnosti pričakujemo, da bo Plavalni klub Radovljica spet med vodilnimi klubi v Sloveniji?

To ni samo v našem klubu, saj v Sloveniji prihaja do velike menjave generacij. Mlajši plavalci in plavalke so sedaj na vrsti, da pokažejo svoje znanje in sposobnosti. Težko se je zavedati, koliko časa je potrebno, da vzgojiš takega plavalca, kot je bila npr. Anja Klinar. Plavalec mora biti talentiran, predvsem pa delaven. Dejansko se mora vse poklopiti. V preteklosti se je dalo uskladiti šolo in plavanje. Danes se kar naenkrat "ne da" več. Od plavanja pri nas živijo redki in zaradi tega je šola na prvem mestu.

Zgodba vrhunskih plavalcev vam je še kako znana.

Miha je treniral Anjo Klinar, Roberta Žbogarja, prej Saro Isakovič in vem, koliko je odrekovanja na vseh straneh. Tukaj trpijo družine, šole, in če vse to, vključno s treningom, kvalitetno prebreds, je lahko na koncu uspeh. So redki, tako tekmovalci kot trenerji, ki to zmorejo in zdržijo. Več je takih, ki prehitro odnehajo. Ni pravih rezultatov, ni motivacije, težko usklajujejo šolo in trening. Nekateri tega ne znajo, nekateri niti nočejo. Danes bi vsi radi uspeli čez noč.

Ste zagovornik, da se trenirajo vse štiri tehnike, torej kravlj, prsno, delfin in hrbtno?

Sem zagovornica, da dokler plavalec ni izoblikovan, mora enakovredno trenirati vse štiri tehnike. To je neka osnova za naprej. Kasneje se vidi, kaj komu malo bolj leži, glede tehnike in discipline.

ŠPORT

Prek športa do študija v tujini

Trina Praprotnik Malej, dolgoletna članica Atletskega kluba Radovljica, že tretje leto živi in študira v ZDA, na univerzi Tulane v New Orleansu. Mladi atletinji se je veliki življenjski preobrat zgodil po uvrstitvi na evropsko prvenstvo Uzo v Italiji.

MARJANA AHAČIČ

Tam jo je opazil trener z nje-ne zdajšnje univerze in ji ponudil mesto v svoji ekipi. Pred tem, pravi, o možnosti študija v tujini niti razmišlja-la ni. Prepričana je bila, da bo naslednjih nekaj let preži-vela kot študentka medicine ali psihologije v Ljubljani. A ko se je malo bolj pozanima-la o možnostih na univerzi, kamor so jo vabili, je ugotovi-la, da bo v Ameriki precej lažje kot doma usklajevala študij in šport. Na podlagi športnih dosežkov in rezulta-tov sprejemnih izpitov so ji ponudili polno štipendijo; izbrala je dva vzporedna pro-grama, psihologijo ter zdrav-je in velnes.

Topel sprejem

Pravi, da so jo ob prihodu v ZDA toplo sprejeli in ji pomagali pri prilagajanju na za ameriške razmere sicer manjši univerzi, v katero je vključenih okoli osem tisoč

Trina Praprotnik Malej zdaj živi in trenira v ZDA.

študentov. Gre za zasebno univerzo z dokaj visoko šol-nino, a je med njimi kar nekaj takšnih študentov, ki imajo tako kot Trina športno ali akademsko štipendijo, kar pomeni, da ji niti za štu-dij niti za bivanje v univerzi-tetnem kampusu ni treba plačevati. Treningu nameni po nekaj ur dnevno, in čeprav je na univerzi s športno štipendi-jo, rezultati na tekmovanjih

ne vplivajo na akademski uspeh. Je pa res, pravi, da si študent z njimi lahko zagoto-vi boljšo štipendijo ali celo prestop na univerze z bolj-šim športnim programom. Trini gre dobro na obeh pod-ročjih: izpite redno opravlja z najboljšimi ocenami in tudi z rezultati na tekmovanjih je zadovoljna. Najboljša lanska rezultata sta bila troskok z 12,95 metra na tekmovanju na univerzi Texas Tech in 5,86 metra v skoku v daljino v Birminghamu v Alabami; oba sta bila tudi njena oseb-na rekorda.

Študij v času epidemije

Tudi življenje v New Orlean-su je zaznamovala epidemi-ja. »Študij se je sredi spom-ladanskega semestra presta-vil na splet, jesenski semes-ter pa se je že začel z opcijo spremljanja predavanj v živo ali v celoti po spletu. Profesorji so temu primer-no prilagodili učne medije in nadzorovanje ocenjevanj.

Študenti smo se sprva testi-rali enkrat tedensko, ko je bilo zaznati porast v prime-rih, celo dvakrat, športniki pa kar trikrat tedensko.«

Raznoliko mesto

Trini, ki prihaja iz majhne Mojstrane, del mladosti pa je preživela tudi pri babici in dedku v Radovljici, kjer je trenirala v radovljiškem atlet-skem klubu, je tudi veliko mesto zelo všeč. »New Orle-ans je zelo raznoliko mesto, od bogatih četrti do nevarnih predelov, polnih kriminala. Prebivalci so veliki ljubitelji ameriškega nogometa (New Orleans Saints) in košarke (New Orleans Pelicans); svo-jo naklonjenost in pripad-nost jim ljudje kažejo z noše-njem oblačil svojih ekip. Sicer pa so ljudje zelo odprti in prijateljsko naravnani, še pove. »Pripravljeni so pris-kočiti na pomoč, tudi ko te skoraj ne poznajo, načnejo debato s teboj, ko si v trгови-nah ... Kar nekaj kolegic z

Na enem od tekmovanja, lani v Lincolnu, Nebraska

univerze in iz atletske ekipe me je povabilo domov za praznike, tudi če si nismo tako blizu – to bi doma stori-li le najboljši prijatelji. Se pa počutim manj varno, ko hodim naokoli sama, predv-sem ponoči, saj je kriminala dosti več kot doma.« In ko je govora o domu, ki ga zaradi epidemije ni obis-

kala že več kot leto in pol, na vprašanje o tem, kaj poleg družine in prijateljev najbolj pogreša, odgovori, da predvsem domačo hrano in pogled na gore, New Orle-ans je namreč na določenih predelih celo na negativni nadmorski višini, najbližji hribi pa so šele v sosednjih državah.

NOV PROGRAM – ŠPORTNI ODDELEK GIMNAZIJE NA GIMNAZIJI FRANCETA PREŠERNA

V šolskem letu 2021/22 bo prihodnjim dijakom na voljo nov program – športni oddelek gimnazije. Na GFP bomo tako kot do sedaj vpisali tudi v dva oddelka gimnazije, dva oddelka ekonomske gimnazije in en že uveljavljeni športni oddelek ekonomske gimnazije, ki je edini v Sloveniji v strokovnih gimnazijah.

Nov športni oddelek gimnazije je izjemna pridobitev za mlade športnike in tudi vse ostale dijake, saj je zadnja leta zaradi omejitve vpisa naraščalo število mladih športnikov, ki smo jih morali žal zavrniti. Z novim športnim oddelkom se bodo povečale možnosti za vpis vsem dijakom in omejitve vpisa ne pričakujemo. Epidemija je šport zelo prizadela, predvsem mlajše kategorije, zato nas veseli, da sta stroka in politika prepoznali pomen novega programa za mlade športnike. Starši in mladi športniki so na pravkar končanih informativnih dnevih izrazili zanimi-

vo misel, da bi težko našli v Sloveniji gimnazijo, ki bi jo obiskovalo toliko izjemnih športnikov. Obiskovali so jo športnika leta 2020 **Primož Roglič** in **Anamarija Lampič**, brata **Domen** in **Peter Prevc**, **Žan Košir**, **Vesna Fabjan**, **Anže Lanišek**, **Bor Pavlovčič**, **John Peter Stevens**, **Gregor Žemlja**, biatlonec, zlati maturant **Alex Cisar** in številni drugi. Kako vrhunski so športniki, ki so »gulili« šolske klopi na GFP, mlajše generacije pa jih še vedno, dokazuje dejstvo, da ko je Mestna občina Kranj razglasila najboljše športnike leta 2020, so številne nagrade prejeli

GFP-jevci. Od sedmih velikih plaket sta ju tudi naši nekdanji dijakinji, judistka **Anka Pogačnik** in smučarska tekačica **Anamarija Lampič**. Malo plaketo sta od GFP-jevcev prejela biatlonca **Alex Cisar** in **Jaša Zidar**. Od 41 športnih znakov so jih prejeli naši nekdanji in sedanji dijaki **Peter John Stevens**, **Aleš Zupanec**, **Tjaša Maradin**, **Nina Ana Likar**, **Janž Flajnik**, **Lana Tisa Nadižar**, **Maša Eterovič**, **Miha Vintar**, **Maja Lotrič**, **Črt Perme Modrijančič**, **Mark Vozelj**, **Tjaša Klevišar**, **Nina Pogačnik**, **Nace Vovk** ... **Alex Cisar**, naš nekdanji dijak, dvakratni mladinski svetovni prvak v biatlonu in zlati maturant, je v teh dneh prejel tudi najvišje priznanje Republike Slovenije na področju športa, Bloudkovo priznanje za leto 2020.

Na pravkar končanem mladinskem svetovnem prvenstvu v nordijskih disciplinah so naše skalkalke in skakalci osvojili tri odličja. Slovenska junakinja je bila lanskeoletna maturantka **Jerneja Brecl**, ki je osvojila dve bronasti odličji, posamično in ekipno. Uspeh so dopolnili **Nika Prevc**, **Žak Mogel**, **Jernej Presečnik** in **Rok Masle**. Sistem dela, ki smo ga razvijali s športniki – na daljavo poučujemo že 15 let –, uspešno prilagajamo tudi drugim našim dijakom, glasbenikom, likovnim umetnikom, raziskovalcem, dijakom s posebnimi potrebami ... V preteklosti so glasbeniki, ki so se vzporedno šolali, postali zlati maturantje. Izvrsten harfist **Jernej Mišič** na naši šoli pridobiva gimnazijsko, v italijanskem Vidmu pa glasbeno akademsko izobrazbo. Omogočili smo mu mnoge prilagoditve, tudi učenje italijanščine kot drugega tuje-ga jezika. Poslanstvo GFP je, da si prizadevamo, da dijaki razvijajo svoja močna področja in uspešno dokončajo gimnazijo. Le na ta način se bodo razvili v uspešne mlade ljudi in se znali prilagajati neprestano se spreminjajoči družbi prihodnosti in trgu.

Šola za ponosne, samozavestne, uspešne

Izobraževalni programi na GFP:

- G Gimnazija
- EG Ekonomska gimnazija
- EG-Š Ekonomska gimnazija – športni oddelek
- G-Š Gimnazija – športni oddelek

V letu 2021/22 NOVO na GFP!

www.gfp.si | Gimnazija Franceta Prešerna

... in še mnogo več!

KULTURA

Bele vrane kot simbol kvalitete

V Knjižnici A. T. Linharta so pripravili seznam v slovenščino prevedenih knjig iz kataloga Bele vrane. Seznam je pomemben vodnik za posredovanje dobrih knjig.

MARJANA AHAČIČ

Produkcija knjig za otroke in mlade je v zadnjih letih močno narasla, zaradi česar je pregled nad ogromnim številom naslovov knjig za starše in za knjižničarje nemogoč, ugotavljajo tudi slovenski knjižničarji. "V ta namen smo v Knjižnici

Seznam, ki vsebuje kvalitetne otroške in mladinske knjige, je pomemben vodnik za posredovanje dobrih knjig in je knjižničarjem v pomoč pri razvoju bralne pismenosti mladih bralcev.

Antona Tomaža Linharta Radovljica pripravili priporočilni seznam slovenskih in v slovenščino prevedenih "belih vran". Seznam, ki vsebuje kvalitetne otroške in mladinske knjige, je pomemben vodnik za posredovanje dobrih knjig in je knjižničarjem v pomoč pri razvoju bralne pismenosti mladih bralcev," je povedala knjižničarka Zala Hrast. Kot pojasnjuje Hrastova, je katalog Bele vrane (White Ravens), kamor uvrščajo najboljše otroške in mladinske knjige z vsega sveta, publikacija Mednarodne mladinske knjižnice v Mün-

chnu. "Izbor knjig pripravi lektorji, ki pregledajo in ovrednotijo celotno svetovno knjižno produkcijo za otroke in mladino zadnjega leta ter izberejo 250 naslovov iz več kot petdesetih držav in tridesetih jezikov. Vsako jesen od leta 1993 dalje jih predstavijo v obliki kataloga. V izbor se vsako leto uvrstijo tudi slovenske knjige."

V katalog Bele vrane 2020 se je uvrstila slikanica, duhovita pustolovščina z naslovom Kako prestrašiti pošast avtorice Jane Bauer. Kot povedo knjižničarji, se v zgodbi z odličnimi ilustracijami glavni junaki spoprijemajo z otroškimi strahovi, tako resničnimi kot namišljenimi.

Na uglednem seznamu je tudi mladinski roman Simone Semenič z naslovom Skrivno društvo KRVZ. Duhovita, s ščepci skrivnosti začinjena zgodba, je mešanica domišljjskega in realnega in kot taka zanimivo branje za otroke v drugem in tretjem triletnem osnovne šole.

Med "bele vrane" pa se je uvrstil tudi kratek ilustrirani roman z naslovom Bo res vse v redu? Avtorica romana je Cvetka Sokolov, pesnica in pisateljica, ki že več kot desetletje piše za otroke. Zgodba je zaradi osrednje teme povezovanja mlajše in starejše generacije primerna tako za mlajše kot tudi za malo starejše bralce, je še pojasnila Zala Hrast.

Ujetnik svojega časa

Lani je v redni zbirki Celjske Mohorjeve družbe izšla knjiga Ujetnik svojega časa, ki jo je napisala Bernarda Mrak Kosel z Mišač.

IVANKA KOROŠEC

Bernarda Mrak Kosel se je rodila v Radovljici v kmečki družini kot osmi otrok. Po poklicu je profesorica angleškega jezika, a do odhoda v pokoj leta 2009 zaradi številnih obveznosti ni veliko pisala. Pred desetimi leti se je pridružila vrhniški literarni skupini pri JSKD, v okviru katere je objavila več pesmi in kratkih zgodb v zbornikih Piš! (2014) in Sorečja (2020). Od 2015 dalje je tudi članica ljubljanskega literarnega društva Navdih, kjer so bili njeni literarni prispevki objavljeni v zbornikih Življenju naproti (2016) in Nemir (2020). Poleg tega že več let sodeluje na pesniškem portalu www.pesem.si in v zbornikih Pesem si (2014–2020). V letu 2019 se je odločila izdati prvo samostojno pesniško zbirko z naslovom Zbrane pod črto, ki je izšla v samozaložbi.

»Ljudje potrebujemo branje, ker ob zgodbah drugih ljudi lažje živimo svojo.«

Kaj pa vi radi berete?

Rada berem romane, ker se mi zdi, da se v njih da povedati več resnice kot pri kakšnem drugem pisanju. Ljudje potrebujemo branje, ker ob zgodbah drugih ljudi lažje živimo svojo. Preveč je dobrih romanov, da bi kakega posebej omenjala. Nimam pa rada razvlečenega pisanja, pri tem zelo hitro

dobim občutek, da gre za nabiranje strani. Rada berem tudi poezijo, tu cenim jasnost in izvirnost podob, ni pa mi všeč pri nas precej razširjen trend praznega pomena.

Ujetnik svojega časa je vaše prvo daljše prozno delo. Kako se vam je porodila ideja zanj? To namreč ni samo preprosta pripoved o neki gorenjski družini, pač pa so v njej zajeti vsi pomembnejši zgodovinski dogodki. Kje vse ste dobili podatke?

Motiv za to pisanje je bila notranja potreba po prevrednotenju. Mene in tudi še moje otroke so v šoli učili prikrojene resnice. Ni mi prav, da današnjim generacijam ni kaj dosti mar za preteklost. Zaverovane so same vase in verjamejo, da je človek svoboden subjekt, ki ima pravico odločati o svojih izbirah. Upam, da jih ne bom preveč užalila, če zapišem, da kdor ne pozna pota zgodovine in ne pozna usod svojih prednikov, živi kot zelnata glava.

Časovni razpon romana sega od začetka prve svetovne vojne do sedemdesetih let prejšnjega stoletja in zajema eno življenjsko obdobje. Glavni junak je vpet v vsa pomembna zgodovinska dogajanja od prve svetovne vojne, koroškega plebiscita, stare Jugoslavije, druge vojne in povojnih pritiskov na kmete. Janez Žibert ima na svoji grenki poti na voljo le malo prostih izbir. Plebiscitni poraz je na neki način tudi njegov osebni poraz, ki ga je spremljal

Bernarda Mrak Kosel

skozi vse življenje. V veliki meri je ujetnik zunanjih sil. Zato tudi tak naslov knjige. Za zgodovinsko točnost zapisov sem se med pisanjem opirala na vrsto virov o prvi svetovni vojni, plebiscitu in povojnih razmerah, opise dogodkov pa sem zajemala iz lastnih spominov in pripovedi članov širše družine.

V knjigi pravite, da osebe niso resnične, večina opisanih dogodkov pa se je res zgodila. Navdih za pisanje pa so vsekakor vaši spomini iz otroštva. Predstavljamo si vas kot Moniko iz te knjige. Ja, recimo, da se skrivam v Moniki. Veliko pisateljev pravi, da če se ne izpostaviš, ne moreš napisati dobre zgodbe. Tisti, ki beremo, vemo, da romanesknega ne smemo enačiti z izmišljenim. Dogodki, opisani v Ujetniku, niso plod domišljije, naslanjajo se na moje lastne spomine in pričevanja širše družine. Otroštvo

sem v glavnem preživel pri stricu. Hiša je imela veliko kmečko kuhinjo, ki je bila ob večerih polna obiskovalcev, sorodnikov, sosedov in ljudi iz mesta, ki so hodili po mleko. Televizije ni bilo. Ljudje so ob večerih radi sedeli za mizo, včasih so se pogovarjali glasno, včasih so le šepetali. Strica je motila zamlanost prve vojne in morda je prav zato veliko pripovedoval o njej.

Kaj vas poleg pisanja še veseli? S čim se ukvarjate, kaj vse počnete?

Našli me boste na vrtu, na njivi, v sadovnjaku, predvsem pa ob knjigi. "Če imaš knjižnico in vrt, imaš vse, kar potrebuješ," je rekel Cicero. Preteklo je dva tisoč let, a to zame še vedno drži.

Kaj bi posebej omenili kot tisto, kar vas je v življenju najbolj prevzelo?

Sem otrok Gorenjske, najbolj me prevzame pogled z vrha gore, ko se po naporni hoji ozreš v dolino in v lepote pokrajine pod seboj.

In za konec še klasično vprašanje: se lahko nadejamo še česa izpod vašega peresa?

Imam napisanih nekaj kratkih zgodb o različnih ženskih likih s poudarkom na njihovi krivični zapostavljenosti v družini in družbi. Nekatere od njih so bile že objavljene, vendar bi želela izdati zbirko. V koronaletu pa se kratkočasim s pisanjem romana, ki opisuje zlagan svet likovne umetnosti. Ali bo ugledal luč sveta, še ne vem. Težko je najti založnika.

Slikarji podarili slike

Še do nedelje poteka spletna dobrodelna dražba umetniških del, katere izkupiček bodo namenili letovanju otrok na morju. Slike zanj je podarilo tudi več radovljiških slikarjev.

URŠA PETERNEL

Na Facebook strani z imenom 11. Dobrodelna dražba poteka dobrodelna dražba umetniških del, ki jo organizira jeseniški Max bar v sodelovanju z Zvezo društev prijateljev mladine Jesenice. Na voljo je okrog štirideset likovnih del, ki so jih prispevali gorenjski umetniki, med njimi tudi iz radovljiške občine: akademski slikar Boni Čeh, Vinko Bogataj, Andreja Ropret, Marjan Rozman, Ivanka Kraševac Prešeren, Ivan Prešeren Žan in drugi. Odziv umetnikov je bil izjemen, za podarjene slike

Eden od amaterskih slikarjev, ki so podarili slike, je tudi Vinko Bogataj iz Lesc.

se jim v imenu organizatorjev dražbe iskreno zahvaljuje Nataša Rozman Mulej.

Izklicne cene se gibljejo med 50 in 200 evri, dražba pa poteka tako, da dražitelji pod fotografijo izbranega likovnega dela na Facebooku v komentar napišejo ponujeni znesek. Dražba bo trajala do nedelje, 21. februarja, do 20. ure. Izkupiček bodo nakazali neposredno na račun Zveze društev prijateljev mladine Jesenice za letovanje otrok iz socialno ogroženih družin v letovišču Pinea v Pineti pri Novigradu in za delovanje društva.

Na dražbi je okrog štirideset likovnih del.

ZDPM Jesenice s svojimi podporniki sicer vsako leto pripravlja različne akcije, s pomočjo katerih omogočijo letovanje otrok iz socialno ogroženih družin, med drugim dobrodelni tek Jesenice tečejo, dobrodelno gledališko predstavo, humanitarni podvig Od Jesenic do Pinete ... Lani večine akcij

niso mogli organizirati, a kot obljublajo, bodo letos v maju ne glede na situacijo zagotovo izpeljali vsaj dobrodelno dražbo športnih artiklov. Obenem upajo, da bodo letovišče Pinea lahko odprli že v začetku junija in nato počitnice na morju omogočili čim večjemu številu otrok.

KULTURA

Pisateljica v meni
ima več miru ...

Natalija Šimunović je obdobje epidemije izkoristila tudi za pisanje novega romana, čez poletje uskladiščeni vtisi se že izlivajo v nove vrstice ...

URŠA PETERNEL

"Viola je letnik 1914 – dokaj nov izdelek. Naj vas ne zavede letnica. Nanjo igram točno od ustanovitve Sotto Voce, to je od leta 1972. Prej je ležala pozabljena v delavnici Fornetti v Milanu. No, zdaj že dve leti samo malo praskam po njej na kakšnem žuru. Škoda jo je, ta viola spada v koncertno dvorano, zato hočem, da gre – da živi tam, kjer si zasluži. Poslušajte A struno! Slišite te alikvote? To je noro – takih inštrumentov je na svetu mogoče pet. Garantiram." Tako se začčenja odlomek iz črtice Sotto Voce iz istoiemenske zbirke kratkih zgodb avtorice Natalije Šimunović z Zgoše. Glasbenica in uspešna pisateljica je z branjem odlomka ob spremljavi viole sodelovala v projektu Knjižnice Antona Tomaža Linhartaradovljica Literarni utrinki. Vsak torek na spletni strani in na družbenih omrežjih knjižnice objavijo nov kratek posnetek, na katerem domači ustvarjalci prebirajo utrinke iz svojih del.

FOTO: KNJIŽNICA ANTONA TOMAŽA LINHARTARADOVLJICA

Natalija Šimunović je v sklopu Literarnih utrinkov v knjižnici prebrala odlomek iz kratke zgodbe Sotto Voce.

Natalija Šimunović je izbrala odlomek, ko v črtici Sotto Voce glasbenica Sergeja prodaja svojo violo. "Dogodek je zelo stvaren, opisuje mešetarjenje, na

simbolni ravni pa odseva sporočilo, ki se skriva v zgodbi. Zakaj sem ga izbrala? Neprisiljeno povezuje besede in glasbo, kar tudi sicer zaznamuje moje izražanje.

Poleg tega so mi že rekli, da prav ta črtica kar kliče po dramatizaciji ... Pa sem to prva preizkusila ..." je povedala avtorica, ki je poleg zbirke kratkih zgodb doslej izdala tudi roman Elegija in mladinski roman Ajda, vila z obzidja. In kako umetnica, sicer profesorica violine na Glasbeni šoli Jesenice, doživlja obdobje epidemije? "Kot glasbenici mi je težje: poučevanje violine in vsako glasbeno ustvarjanje preko elektronskih zvokov in podob je zelo naporno in nevhvalno. Poleg tega je precej popačeno in zaradi izostanka bližine malo mimo ... Pisateljica v meni pa ima več miru in zadosti uskladiščenih in ravno prav zrelih vtisov, ki sem jih nabirala čez poletje. Se že izlivajo med nove vrstice ..." Tako je pred izidom roman, ki je nastal v okviru evropskega projekta PIRH 2 na pobudo Založbe Bogataj. Dogaja se v Idriji, kjer je avtorica ustvarjala poleti. Kot je dodala, pa ta čas na ARS programu RTV Slovenija soustvarja tudi nov cikel zgodb Dekameron C19.

Več kot pogled

V Galeriji Šivčeva hiša je do sredine marca na ogled razstava likovnih del Klementine Golija.

MARJANA AHAČIČ

V počastitev slovenskega kulturnega praznika so v Galeriji Šivčeva hiša 8. februarja odprli razstavo akademske slikarke in magistricе umetnosti Klementine Golija. Na ogled je trideset slik različnih formatov v mešani tehniki na platno, ki so nastale pretežno v zadnjih treh letih in v okviru ciklusa z naslovom Več kot pogled. "Razstavo in katalog smo pripravili v likovnih galerijah Gorenjskega muzeja Kranj, Pokrajinskega muzeja Ptuj - Ormož, Medobčinskega muzeja Kamnik in Muzeja radovljiške občine z namenom, da celovito in pregledno predstavimo sli-

karski opus, ki ga je Klementina Golija ustvarjala med letoma 2010 in 2021. Razstavo spremlja katalog s strokovnimi besedili ddr. Damirja Globočnika in Stanke Gačnik, biografskimi in bibliografskimi podatki o avtorici ter več kot sedemdeset strani slikovnega gradiva," je povedala direktorica Muzejev radovljiške občine Petra Bole. Razstava je na ogled do 8. aprila od torka do petka med 10. in 12. ter 16. in 18. uro, seveda ob upoštevanju priporočil za preprečitev širjenja koronavirusa. Javno vodstvo po razstavi ter predstavitev avtorice in njenega dela bo predvidoma 16. marca ob 17. uri.

Razstava likovnih del akademске slikarke Klementine Golija je v Šivčevi hiši na ogled do 8. aprila, predvidoma 16. marca pa bodo v galeriji organizirali javno vodstvo po razstavi s predstavitevjo avtorice in njenega dela.

Čebelarški muzej prenavljajo

Nastaja nova stalna razstava v Čebelarskem muzeju, ki bo na bolj interaktiven in doživljajski način prikazala izjemno slovensko dediščino čebelarstva. Ob prenovi muzejske recepcije so pod več kot desetimi plastmi ometa našli zelo stare poslikave.

MARJANA AHAČIČ

V Muzejih radovljiške občine počasi zaključujejo celovito prenovu Čebelarskega

dr. Petra Bole, direktorica Muzejev radovljiške občine. Ob prenovi razvijajo tudi nove, sodobne pedagoške ter druge spremljevalne pro-

»Muzejske teme in predmete bomo predstavljali z več replikami, 3D-modeli in čutno izkušnjo, možnostjo spoznavanja predmetov s tipanjem in vonjem. Z uporabo digitalne tehnologije bomo nadgradili predstavitev dediščine in reševali prostorsko problematiko, saj je prostora za predstavitev vseh tematik s predmeti malo.«

muzeja. »Konec lanskega leta smo se po dvajsetih letih lotili projekta prenove prostorov in postavitve nove stalne razstave, in sicer z namenom, da bogato tradicijo slovenskega čebelarstva predstavimo na interaktiven, doživljajski, veččuten način in omogočimo zapomljivo, drugačno muzejsko izkušnjo, dostopno najširšemu občinstvu,« je pojasnila

grame in izobraževanja, veliko energije pa usmerjajo v postavitve nove razstave v Čebelarskem muzeju.

Dediščina, doživetje in izobraževanje

»Nova razstava bo zasnovana celostno in interdisciplinarno. Trije nosilni stebri – dediščina, doživetje in izobraževanje – so podlaga za

njeno postavitvev. Poudarek bo na sodobni interpretaciji muzejskih predmetov z več interaktivnimi vsebinami. Muzejske teme in predmete bomo predstavljali z več replikami, 3D-modeli in čutno izkušnjo, možnostjo spoznavanja predmetov s tipanjem in vonjem. Z uporabo digitalne tehnologije bomo nadgradili predstavitev dediščine in reševali prostorsko problematiko, saj je prostora za predstavitev vseh tematik s predmeti malo,« je še razložila.

Brez čebel ni človeka

Kot pravi, nameravajo z novo razstavo utrditi družbeno in kulturno vlogo muzeja v ožjem in širšem prostoru, saj želijo, da postane prepoznaven čebelarški muzej v svetu. Pri postavitvi nove razstave je ključna nadgradnja partnerskega sodelovanja med dediščin-

skimi institucijami, čebelar-skimi organizacijami, gospodarstvom in turizmom, še dodaja Boletova, ki verjame, da bo nova postavitvev omogočila širši pogled na dediščino čebelarstva, dopolnjen s sodobno globalno problematiko, predvsem čebele kot ogrožene vrste in dejstva, da brez čebel tudi za človeka ni možnosti preživetja.

Ponosni na bogato zgodovino

»Na svetu bi težko našli deželo, ki ohranja tako bogato kulturno in naravno dediščino čebelarstva in je tako tesno povezana s čebelarstvom, kot je prav Slovenija,« pri tem poudarja Petra Bole, tudi avtorica nastajajoče nove razstave. »Zaznamovana je s pionirji čebelarске teorije, ponaša se z avtohtono kranjsko čebelo, ohranjamo edinstvene poslikane

Ob prenovi so pod številnimi plastmi ometa v recepciji muzeja našli zanimive poslikave. V muzeju predvidevajo, da so zelo stare, kdaj so nastale, pa stroka še raziskuje.

panjske končnice, skoraj v vsaki slovenski vasi najdemo čebelnjak. Ponašamo se z bogato zgodovino prodaje kranjske čebele in matic po celem svetu. V Sloveniji je več kot deset tisoč čebelarjev, kar je za dvomilijonski narod število, ki nas postav-

lja v sam svetovni vrh čebelarstva. Dediščina je skupaj z dejavnostmi, ki jih generira, izjemno dragocen vir za turistično-gospodarski sektor, trajnostni razvoj in kreativno industrijo.« Novo razstavo bodo predvidoma odprli še to pomlad.

ZANIMIVOSTI

Življenje je zapisal športu

Na novega leta dan je okrogli jubilej, devetdesetletnico, praznoval Janez Humerca, Leščan po rodu, zdaj pa že dolgo Radovljičan. Vse življenje je že predan športu – najprej odbojki, kasneje pa se je posvetil predvsem balinanju.

MARJANA AHAČIČ

Janez Humerca se je rodil v Lescah na prvi dan novega leta 1931, kot prvi sin očeta Janka in mame Katarine. Kasneje so se mu pridružili še sestri Marta in Mira ter brat Andrej. Žal je bila težka bolezen v sedmem letu starosti usodna za sestro Marito, so življenjsko pot jubilanta ob okrogli obletnici opisali njegovi svojci.

Glede na takratni šolski sistem je prva štiri leta osnovne šole opravil v Lescah, nato pa še štiri leta t. i. nižje gimnazije v Radovljici. Pot ga je vodila naprej, na srednjo ekonomsko šolo v Ljubljano, kjer je v času šolanja tudi živel, uspešnemu zaključku izobraževanja pa je sledilo obvezno služenje vojaškega roka v takratni JLA v Trebinju.

Kariera v Almiri

Po opravljeni vojaščini so ga z dekretom države za eno leto zaposlili v Postojni, na okraj-

FOTO: ARHIV DRUŽINE HUMERCA

Slavljenec Janez Humerca s soprogo Darinko. Prihodnje leto bosta praznovala že šestdeseto obletnico poroke.

nem uradu Primorske, od koder se je vrnil na Gorenjsko in se zaposlil na Okrajnem uradu v Radovljici. Leta 1955 se je zaposlil v tovarni Almira; najprej kot obratni knjigovodja, nato kot vodja prodaje, od leta 1964 do odhoda v pokoj leta 1990 pa na mestu direktorja komerciale. "S ponosom

še spominja takratnih dni, ko je bila radovljška Almira z vrhunskimi pleteninami ena vodilnih in prepoznavnih blagovnih znamk v panogi in je pretežen del proizvodnje izvažala na tuje trge," so povedali njegovi.

Posebej rad poudarja, da se s politiko in kulturo nikoli

ni ukvarjal, prednost je vedno dajal športu in zdravemu načinu življenja. Svojo strast do športa je najprej našel v odbojki, s katero se je ukvarjal v letih od 1953 do 1964, najprej v Radovljici, zadnji dve leti pa v Kranju. V tem času je igral tudi nogomet, in sicer v Lescah. Po letu 1964 pa ga je prevzelo balinanje, v tem športu je dosegel tudi nekaj odmevnih rezultatov.

Odličen balinar

Z Balinarskim klubom Radovljica je vrsto let nastopal v državnem prvenstvu, s takratnim soigralcem Jožetom Rebcem pa sta v kategoriji dvojic dvakrat osvojila drugo mesto na državnem prvenstvu Jugoslavije, najprej na tekmovanju v Tivatu, nato pa še v Ljubljani, pove sin Gregor. "Tudi po upokojitvi je bilo balinanje več ali manj na dnevnem meniju, leta 2013 je bil tudi uvrščen v veteransko repre-

Z Balinarskim klubom Radovljica je vrsto let nastopal v državnem prvenstvu, s takratnim soigralcem Jožetom Rebcem pa sta v kategoriji dvojic dvakrat osvojila drugo mesto na državnem prvenstvu Jugoslavije.

zentanco Slovenije, leta 2014 in 2015 pa v izbrano selekcijo Gorenjske. Vrsto let je prostovoljno deloval tudi kot sodnik na različnih športnih tekmovanjih, od smučanja, plavanja, konjeništa, motokrosa do smučarskih poletov v Planici, svoje znanje pa je delil tudi kot inštruktor vožnje v radovljiški avtošoli. Veliko časa je preživel na bližnjih smučiščih, v prostem času pa skrbi tudi za zdravje. V ta namen je obiskoval tudi razne tečaje bioenergetike in dihalnih tehnik."

Družina ga osrečuje

Leta 1955 je opravil izpit za trenerja odbojke in prevzel

vođenje selekcije radovljiških odbojkaric. Tam je spoznal svojo življenjsko partnerko Darinko, s katero sta se leta 1962 tudi poročila, leta 1968 pa se jima je rodil sin Gregor. Do leta 1977 je z družino živel v Lescah, nato pa je sledila selitev v Radovljico, kjer si je družino z ženo Sašo ustvaril tudi sin Gregor. Zelo ga je razveselil prihod vnukinje Lare in Zoje. Dekleti mu z veseljem priskočita na pomoč pri raznih opravilih in to ga v tej visoki starosti najbolj osrečuje. Še vedno uživa ob spremljanju športnih prenosov po televiziji; njegovi domači povedo, da še zdaj ni pomembnega športnega dogodka, ki bi ga zamudil.

Begunjski ploh kulturna dediščina

Šega, ki simbolizira poroko in jo v pustnem času uprizarjajo v krajih, kjer se v predpustnem času ali v preteklem letu ni poročilo nobeno dekle, je zdaj vpisana v Register nesnovne kulturne dediščine Slovenije. Kot eden od treh nosilcev te dediščine so v registru tudi Begunjski fantje.

MARJANA AHAČIČ

Letos smo zaradi epidemije ostali brez pustnih prireditev, ki so bile v naši občini vedno lepo sprejete in obiskane. Ena zagotovo najbolj priljubljenih, vsekakor pa najbolj avtentičnih, je vleka ploha, pustna šega, ki so jo od lani vpisane v Register nesnovne kulturne dediščine Slovenije.

Vleka ploha je sicer ena izmed geografsko najbolj razširjenih pustnih šeg v Sloveniji, lahko preberemo v registru. Ohranila se je na Štajerskem, na Koroškem in

fantje in Folklorna skupina Vinko Korže Cirkovce iz Kidričevega.

Tudi Begunjski fantje vleko ploha organizirajo, če od božiča do pepelnice ni bilo poroke. Neporočeni fantje v gozdovih okoli vasi poiščejo ploh; debelejši in daljši je deblo, večja sta fantovski ponos in veljava, je pojasnjeno v obrazložitvi šege v registru. V nedeljo zjutraj se fantje zberejo s svojimi cepini, sekirami in žagami. Za "fano", praporom Begunjskih fantov, gredo do mesta poseke drevesa, da ga podrejo in nato s cepini vlečejo do

cijo, saj fantje iz drugih vasi oziroma poročeni skušajo prežagati ploh na polovico in fante s tem simbolno osramotiti, je šega natančno opisana v registru.

Ploh na pustni torek neporočeni fantje in dekleta vleče skozi vas. Na začetku sprevoda je konjenik, sledijo kočija z glasbeniki, okrašena kočija s plohovim ženinom in nevesto, njej pa vol (vprežen fant), ki ob pomoči fantov in deklet privleče deblo v središče vasi. Tam jih pričakajo poročeni moški, ki jim pripravijo šrango s prikazom starih šeg, navad in obrti. Ploh tako dolgo zadržujejo, da jim neporočeni fantje in dekleta ponudijo odkupnino. S tem se na simbolni ravni konča "spor" med poročenimi in neporočenimi. Na koncu ploh licitirajo in prodajo najboljšemu ponudniku. Iz izkupička šrange in dražbe si vsi vpleteni organizirajo zabavo.

Kdaj se je v Begunjah vlekel prvi ploh, ni znano. Prva dokumentirana vleka sega v leto 1929, do druge svetovne vojne jih je bilo še nekaj. Od leta 1947 se je ploh vlekel vsakih nekaj let, zadnjič februarja 2018. Že od leta

Kdaj se je v Begunjah vlekel prvi ploh, ni znano. Prva dokumentirana vleka sega v leto 1929, do druge svetovne vojne jih je bilo še nekaj. Od leta 1947 se je ploh vlekel vsakih nekaj let, zadnjič februarja 2018. / FOTO: TINA DOKL

Skupnosti nesnovno kulturno dediščino, preneseno iz roda v rod, nenehno poustvarjajo kot odziv na svoje okolje, naravo in zgodovino. Zagotavlja občutek za identiteto in neprekinjenost s prejšnjimi generacijami, s čimer spodbuja spoštovanje do kulturne raznolikosti in človeške ustvarjalnosti.

na Gorenjskem, kjer jo uprizarjajo tudi na Koroški Beli, v Javorniškem Rovtu, Planini pod Golico, Gorjah in Begunjah. V register so sicer kot nosilci vpisane tri skupine: Fantovski klub Koroška Bela, Begunjski

roba vasi. Tam čakajo neporočena dekleta, ki "lesnemu ženinu" na čast spletejo dolge sežnje smrekovih venec. Ploh se pazi ali "vahta" na robu vasi, pri domačiji Pri Vazarju. "Vahtanje" ima pomembno simbolno funk-

1963 so Begunjski in Bevški fantje po plohu pobrateni vaščani. Na prireditvi Vleka ploha si v znak prijateljstva izmenjajo spominske trakove, rečejo jim panklji.

Po Unescovi Konvenciji o varovanju nesnovne kulturne dediščine nesnovna kulturna dediščina "pomeni

prakse, predstavitve, izraze, znanja, veščine in z njimi povezana orodja, predmete, izdelke in kulturne prostore, ki jih skupnosti, skupine in včasih tudi posamezniki prepoznavajo kot del svoje kulturne dediščine. Skupnosti in skupine nesnovno kulturno dediščino, prene-

seno iz roda v rod, nenehno poustvarjajo kot odziv na svoje okolje, naravo in zgodovino, in zagotavlja občutek za identiteto in neprekinjenost s prejšnjimi generacijami, s čimer spodbuja spoštovanje do kulturne raznolikosti in človeške ustvarjalnosti."

ZANIMIVOSTI

Odpri usta in govori

V našo sosesčino se je lani priselila kitajska družina. Peter in Kelly Lee imata ljubko šestletno hčerko JoJo; prijetni sosede so. Z mislijo na 21. februar, dan maternega jezika, sem se pogovarjala s Petrom, za zdaj samo v angleščini.

IVANKA KOROŠEC

Peter Lee je angleško verzijo svojega kitajskega imena Xiao Li tako kot vsa njegova družina prevzel, ko je prišel v Evropo. Za tujce je izgovarjava kitajskih imen vedno težava, je pojasnil. Rodil se je v Pekingu leta 1974, že več kot dvajset let dela v turizmu. Pred sedmimi leti je v Sloveniji registriral mednarodno potovalno agencijo za promocijo turizma na Balkanu. Soproga Shen Jialin oziroma Kelly se je rodila v Šanghaju leta 1982. Bila je profesionalna plavalka in s svojim najboljšim rezultatom je bila podprvakinja Kitajske, zdaj pa je odgovorna za finančni del poslovanja družinskega podjetja. Imata hčerko Li Morui, ki jo tu kličejo JoJo.

Peter, Kelly in JoJo Lee

Koliko časa torej že živite v Sloveniji?
Na začetku sem prihajal samo občasno, leta 2018 pa smo kupili hišo in sta se sem priselili še žena in hči.

Ali razumete slovenski jezik?
Le posamezne besede. Tri leta sem študiral v Rusiji in marsikatera beseda je podobna.

Se učite našega jezika?
Imam učitelja, ki prihaja sem, da se učim osnove. Vendar je slovenska slovnica ne samo težka, ampak tudi težko razumljiva. Spreगतve, sklanjatve, množina, ednina in celo dvojina ...

Torej veliko razlik, če jo primerjate s svojim maternim jezikom?
Razlika je že v tem, da slovenščino govori okoli dva milijona ljudi, kitajščino pa več kot 1,3 milijarde. To je več kot petina celotnega prebivalstva zemlje. Zato kitajščina velja za najbolj razširjeni materni jezik. Kitajski jezik se deli na več narečij, veliko je tudi narodnostnih manjšin, ki imajo vsaka svoj jezik. Najbolj je razširjena mandarinščina, ki jo govori največ ljudi in je tudi uradni jezik celotnega kitajskega ozemlja. Imamo izrazito

zlogovni jezik. Tipična kitajska beseda je enozložna in nepregibna. Tujcem, ki se učijo kitajščine, pa največjo težavo predstavlja naglas oziroma poudarek. Z napačnim naglasom namreč lahko kaj hitro zamenjate besede, npr. mati (mā), s konjem (mǎ), grajo (mǎ) ali konopljo (mǎ). Posebno poglavje pa je kitajska pisava. Sestavljajo jo tako imenovani logogrami, se pravi, da vsaka pismenka opisuje neko besedo ali neki sestavni del pomena. Povprečni kitajski slovar našteva okoli deset tisoč

bolje in hitreje? Mogoče to, da ne bi z vami vsi govorili angleško?
Da, to je bistvo! Ko sem prišel v Slovenijo, sem bil navdušen ne samo nad njenimi lepotami, ampak tudi nad tem, da večina ljudi tekoče govori angleško. Tudi v moji firmi v Ljubljani vsi govorijo odlično angleško. To je zelo priročno in ugodno zame, v Italiji na primer česa takega ne doživim. Moja mama, ki je profesorica angleščine, mi je vedno govorila, da ne smem biti sramežljiv; odpri usta in govori. Če

pri ruski družini, kjer nihče ni znal angleško, sporazumevali smo se s telesno govorico. Takrat ni bilo telefonov, računalnikov in drugih pomagal, v enem letu sem bil prisiljen, da sem razumel osemdeset odstotkov ruščine. Prepričan sem, da je uspešnost učenja jezika odvisna od situacije in okolja.

Katero slovensko besedo ste se najprej naučili?
Hvala. Slovenci so zelo prijazni ljudje in to je beseda, ki je res potrebna v konverzaciji.

Katera beseda pa je za vas najtežje izgovorljiva?
Vse besede, ki imajo črko r, kajti te črke ni v našem jeziku. In če je črka r stisnjena med druge soglasnike, je to res težko izgovorljivo. Ko sem po telefonu naročal pico in so me vprašali za naslov (ulica Kokrškega odreda), bi si skoraj polomil jezik.

Vaša hčerka hodi v tukajšnji vrtec?
Da, z veseljem ga obiskuje in slovenskega jezika se je naučila hitro. Včasih, če je seveda pri volji, nama z ženo pomaga pri prevajanju. Že zdaj pa jo uči kitajskih pismenk. Mislim, da se je treba učiti mlad, da usvojiš pisavo.

Nove veščine na drugačen način

PETER KOLMAN

Na Osnovni šoli F. S. Finžgarja Lesce so drugo leto vključeni v mednarodni projekt Erasmus+, znotraj katerega so se povezali s šolami iz Estonije, Turčije, Italije in Hrvaške. Zaradi epidemije, ki je preprečila vsa druženja, so morali aktivnosti projekta, katerega glavni cilj je pridobivanje veščin 21. stoletja, ki so potrebne za pridobivanje poklicev prihodnosti, prilagoditi novim razmeram. V začetku februarja so tako pripravili tehniški dan za učence devetega razreda z naslovom Robotika in poklici prihodnosti. Tako kot takrat še pouk je tudi tehniški dan potekal na daljavo. "K sodelovanju smo povabili tri uspešna podjetja, ki se ukvarjajo s temami, ki se nanašajo na

šole iz Požege (Tehniška šola Požega). Učenci so nam predstavili delovanje robotske roke, drona ter pripravili spletni kviz za naše učence. Sodeč po odzivih učencev je bil tehniški dan za učence zanimiv. Še posebno zanimiva izkušnja je bilo vključevanje učencev iz druge države, saj smo za sporazumevanje uporabljali tri jezike, slovenskega, hrvaškega in angleškega. Sodelovale smo tudi učiteljice angleščine, in kadar se poveže več učiteljev, omogoča to šoli kvalitetnejši pouk, pozitivno pa vpliva tudi na šolsko klimo." Načrtujejo pa že naslednji dogodek, srečanje z učenci iz Estonije. Čeprav za zdaj še na daljavo, želijo otrokom ponuditi vpogled v druge kulture, saj kot pravijo, je to eno izmed največjih bogastev, ki jim jih lahko podari-

Zaradi epidemije, ki je preprečila vsa druženja tudi v tujini, so morali aktivnosti projekta prilagoditi novim razmeram.

razvoj in poklice, ki postajajo vedno bolj aktualni – Elaphe, ElevenX in Hypex. Njihovi predstavniki so se na naše vabilo z veseljem odzvali ter učencem na zanimiv način predstavili svoje delovanje in odgovarjali na vprašanja učencev," pojasnjuje Petra Šmit, pomočnica ravnateljice. "Pridružili so se nam tudi učenci in učitelji partnerske šole iz Hrvaške – tehniške

jo. "Na ta način se intelektualno in duhovno bogatimo, širimo svoja obzorja, spoznavamo pomen sožitja različnih kultur, medsebojnega sodelovanja ter medkulturnega dialoga." Trajanje projekta bodo zaradi razmer podaljšali za eno leto in zato na šoli upajo, da bodo lahko v naslednjem šolskem letu z učenci izvedli tudi načrtovane mobilnosti v tuje države.

Radovljiški izziv

Še do konca meseca lahko sodelujete v Radovljiskem izzivu: v akciji Turizma Radovljica opravite deset različnih nalog, ki vključujejo od priprave lokalne jedi do izleta k naravni znamenitosti ali obiska kulturne ustanove. Opravljene naloge vpišete v poseben obrazec, ki je objavljen na spletni strani radovljiskega zavoda za turizem, in jih najkasneje do 1. marca posredujete v TIC Radovljica. Organizatorji akcije bodo med sodelujoče z žrebom razdelili po tri glavne nagrade za otroke in odrasle ter dvajset manjših nagrad.

Razpis za Vurnikovo študentsko nagrado

Center za arhitekturo Slovenije je objavil razpis za letošnjo Vurnikovo študentsko nagrado za perspektivnega študenta arhitekture, krajinske arhitekture ali urbanizma. Nagrado so prvič podelili ob praznovanju radovljiskega krajevnega praznika pred tremi leti, skupaj so jo zasnovali Center arhitekture Slovenije, Občina Radovljica, Krajevna skupnost Radovljica, Fakulteta za arhitekturo Univerze v Ljubljani in Fakulteta za gradbeništvo, prometno inženirstvo in arhitekturo Univerze v Mariboru. Rok za oddajo prijav je ponedeljek, 3. maj.

Zaščitite svoj računalnik pred virusi!

Virusi in okvare diska lahko v hipu uničijo vaše dragocene fotografije in pomembne dokumente.

Ne odlašajte!

Pokličite nas, da zaščitimo vaš računalnik pred virusi in vam uredimo varnostno kopiranje podatkov.

Cesta železarjev 7a, Jesenice,
tel. (04) 58-36-444,
www.3bm.si, 3bm@siol.net

TURIZEM

Leška čokolada za dober namen

MARJANA AHAČIČ

V začetku meseca se je začela dobrodelna akcija, s katero želijo organizatorji – aplikacija Gorenjc, Žito in fundacija Anina zvezdica – družinam v tiski podariti skupaj pol tone čokolade. Kot poudarjajo organizatorji akcije, čokoladne dobrote predstav-

ljajo simbol naklonjenosti, a si jih mnoge družine v tiski žel pogosto ne morejo privoščiti niti za najmlajše. Uporabniki v dobrodelni akciji lahko sodelujejo tako, da fotografirajo račune in jih vnesejo v aplikacijo Gorenjc, brezplačen sistem za nadzor nad nakupi, shranjevanje računov in pregled porabe. V

času akcije, ki traja še do nedelje, 21. februarja, je z aplikacijo mogoče spremljati tudi količino zbrane čokolade. "V Žitu in Podravki smo se ponovno dobrodelno povezali z Gorenjcem in Anino zvezdico, ker želimo tudi mi deliti koščke dobrega in širiti dobrodelnost. Tokrat s čokolado Gorenjka,

ki jo v po lastni recepturi v tovarni čokolade v Lescah vsako leto proizvedemo več kot 1.600 ton," je povedala Jerneja Strmšek Turk, vodja kategorije čokolade Gorenjka. Prihodnje leto bodo sicer zaznamovali in praznovali že sto let, odkar v Lescah izdelujejo to priljubljeno čokolado.

Brez sprevoda, a z načrti za naprej

Turistično društvo Radovljica, katerega vodenje je lani prevzel Srečko Pirih, bi letos zabeležilo že četrto stoletje organiziranja pustne prireditve s sprevodom, a je tradicionalni sprevod maškar tokrat, tako kot številne druge prireditve, preprečila epidemija.

MARJANA AHAČIČ

"Ob obstoječi epidemiološki situaciji bi bilo veseljačenje nevarno, pa tudi nespodobno," pravi novi predsednik društva Srečko Pirih, ki je lani nadomestil dolgoletno predsednico Alenko Bole Vrabec. "Vsi, ki ste morda snovali pustna oblačila, te privarčujte za naslednji pust. Računamo, da bomo lahko organizirali pustno prireditev naslednje leto z drugačnim programom in zaključno prireditvijo na Vurnikovem trgu. Je kvadraten in bolj prostoren. Tam se bomo lažje veselili pregnane zime in zmage nad koronavirusom." Tudi samo društvo letos obeležuje pomembno obletnico. Ustanovljeno je bilo 1896, torej pred 125 leti, takrat kot podlaga za bolj profesionalni pristop k turizmu, pove Pirih. Prav s takšnim, torej profesionalnim pristopom, kot ga je pred desetletjem zahteval duh časa in zaradi česar je bil

Srečanje na Venerini poti s sejmom in predstavitev številnih mojstrov slovenske domače in umetnostne obrti in uličnimi predstavami amaterskih gledališč, pa Prangeriada, saj je Radovljica vključena v verigo slovenskih mest s prangerji. Med aktivnostmi je še decembrska prireditev z obiskom Dedka Mraza za malčke. Vse te aktivnosti je društvo izvajalo v sodelovanju s kulturnimi društvi in jih bo tudi še naprej," je pojasnil Srečko Pirih. Zadovoljen je, da tako občina kot Turizem Radovljica podpirata lokalna turistična društva tako moralno kot z denarnimi sredstvi, z delom in z materialno pomočjo, in razumeta, da društva v svojih aktivnostih prikazujejo lokalno življenje, krajevno kulturo, krajevne posebnosti in znamenitosti. Delovanje organov društev je v celoti na prostovoljni osnovi, z entuziasti, ki delajo z veseljem in z notranjim

Zakaj kompostirati

S kompostiranjem se vključujete v eno najbolj okoljevarstvenih dejavnosti današnjega časa. Organski odpadki na odlagališču ob pomanjkanju zraka zginejo, pri čemer nastaja toplogredni plin metan. Kot pri naravnih procesih v gozdu tudi v kompostniku organski odpadki ob zadostni prisotnosti zraka strohnijo v rodovitni humus.

Biološke odpadke moramo zbirati ločeno in poskrbeti, da se ne mešajo z drugimi odpadki. Te odpadke lahko odlagamo v rjave zabojnike ali jih hišno kompostiramo. Kompostiranje je okolju in družinskemu proračunu mnogo prijaznejše.

Kako uporabljamo humus

Humus pridelamo v šestih do dvanajstih mesecih. Zemlji vrača del izrabljenih snovi in nadomešča uporabo hlevskega gnoja in mineralnih gnojil.

Uporabljamo ga tako, da ga plitvo zamešamo v zemljo. Če ga potresemo po površini, ga moramo zaščititi z zastirko (suha trava). Presejan kompost uporabimo za lončnice in gredice, kjer sejemo drobno seme, grob, nepresejan pa za gnojenje sadnega drevja in večjih rastlin v vrtu ali pa ga ponovno damo na kompostni kup.

Osnovni napotki za kompostiranje

Za postavitev lesenega, žičnatega odprtega ali plastičnega zaprtega hišnega kompostnika potrebujemo od dva do tri kubične metre prostora, ki je v polsenci in zaščiten pred vetrom. Hišni kompostnik naj ima neposreden stik s tlemi in naj bo z vseh strani primerno prezračen. Če je mogoče, imamo dva kompostnika: v prvem med letom zbiramo odpadke, v drugem pa jeseni začnemo kompostirati. Zagotoviti moramo pravilno prezračevanje (enkrat mesečno preobračamo kup), da proces trohnenja poteka pravilno. Poskrbeti je treba tudi za zadostno vlago, kar pomeni, da se kup ne sme presušiti ali premočiti. Primerna vlažnost je takrat, ko stisnemo pest komposta in se iz njega ne pcedi voda in hkrati ne razpade. Na ta način lahko doma ustvarimo kompost in nam ni treba kupovati umetnih gnojil, ki so nevarna za naše zdravje.

Kaj sodi v kompostnik

Odpadki, primerni za kompostiranje, so odpadno vejevje, trava in listje, stara zemlja lončnic, rože in plevel, zelenjavni in sadni odpadki vseh vrst ter gnilo sadje, stela malih rastlinojedih živali, jajčne lupine, kavna usedlina in filter vrečke, pokvarjeni prehranski izdelki in kuhani ostanki hrane, papirnati robčki, brisače in papirnate vrečke. Odpadki, ki niso primerni za kompostiranje, so vsi odpadki, ki se v okolju ne razgradijo, poslabšajo kakovost komposta

Kompost na zelenjavnem vrtu pomešamo v zgornjo plast zemlje. Okoli grmovnic in drevja ga potresemo. Po prvi spomladanski košnji trate ga enakomerno potresemo po zemlji.

in vsebujejo nevarne snovi. To so plastika, steklo, keramika in kovine, kosti in maščobe, ostanki tekstila, vsebina vrečk za sesalce, zdravil, oblačila in žagovina obdelanega lesa, mačji in pasji iztrebki ter plenice.

Iz sto kilogramov bioloških odpadkov pridelamo šestdeset kilogramov kakovostnega komposta.

Recept za dober kompost

Ker ima hišni kompostnik neposreden stik s tlemi, osnovna plast zdrobljenih vej poskrbi za dobro zračenje od spodaj in preprečuje zastajanje vode. Za optimalen razkrojni proces je pomembna zadostna količina kisika, ki jo dosežemo tako, da se suhi strukturni material (veje in zeleni obrez) in vlažni nestrukturni material (trava, kuhinjski odpadki) med seboj vedno mešajo. Kuhinjske odpadke in ostanke hrane je treba takoj prekriti z listjem, zemljo, travo ali rahlo zagrebati, da preprečimo neprijetne vonjave in ne privabljamo podgan ali ptičev. V procesu razgradnje, ki poteka pri temperaturi od 50 do 60 °C, mikroorganizmi, bakterije in glive proizvajajo humus in hranilne snovi, za kar pa potrebujejo določeno vlago. V času daljše poletne suše je priporočljivo vlaženje kompostnega kupa. Po približno šestih mesecih ali ko je hišni kompostnik poln, njegovo vsebino preložimo. S tem ga prezračimo in pospešimo razkroj. Dozorel kompost presejemo s sitom z odprtini 15 do 20 mm, preostanek uporabimo za nadaljnji razkroj kot strukturni material.

Za več informacij o kompostiranju obiščite www.komunala-radovljica.si.

**komunala
radovljica**

Mislimo zeleno!

Komunala Radovljica, d.o.o.
Ljubljanska cesta 27, 4240 Radovljica
tel.: 04 537 01 11, faks: 04 537 01 12
e-naslov: info@komunala-radovljica.si
www.komunala-radovljica.si

Srečko Pirih, novi predsednik Turističnega društva Radovljica

Za poletje načrtujejo postavitev razstave ob 125-letnici delovanja društva, novo vodstvo pa ob tem želi tradicionalni društveni program nadgraditi še s kakšnimi inovativnimi in svežimi idejami.

ustanovljen zavod Turizem in kultura Radovljica, danes odlično deluje na področju turizma in kulture s številnimi aktivnostmi v občini, ocenjuje Pirih. "Turistično društvo Radovljica je po vzpostavitvi zavoda Turizem in kultura Radovljica obdržalo nekaj ključnih projektov za predstavljanje Radovljice v njeni lokalni luči, tako za domačine kot tudi za turiste: barvite pustne prireditve, prireditev

zadovoljstvom, je še poudaril Pirih in povedal, da za poletje načrtujejo postavitev razstave ob 125-letnici delovanja društva, novo vodstvo pa ob tem želi tradicionalni društveni program nadgraditi še s kakšnimi inovativnimi in svežimi idejami. "V naše vrste zato vabimo vse, ki bi bili zainteresirani za sodelovanje v društvu, nasploh pa vabimo mlade Radovljčane, da se nam pridružio."

REPORTAŽA

Mozaična pot po Radovljici

Udeleženci delavnic in tečajev za izdelovanje modernih mozaikov so večletno delo postavili na ogled in enajst majhnih razstavišč na različnih koncih mesta povezali v zgodbo, ki so jo poimenovali Mozaična pot Radovljice.

MARJANA AHAČIČ

Epidemija in z njo povezana karantena sta na noge spravili več ljudi kot kadarkoli v zadnjem obdobju, zato ni nenavadno, da so se v radovljiškem dnevnem mladinskem centru KamRa, ki deluje v okviru Ljudske univerze Radovljica (LUR), odločili, da svoje večletno delo predstavijo prav v obliki poti; sicer kratke, priložnostne in speljane zgolj po središču mesta, a zato nič manj privlačne in kot nalašč za sprehod in ogled razstave hkrati. Kar je posebej dobrodošlo v času, ko se izogibamo zaprtim prostorom in je tudi dostop od umetnosti omejen.

Moderni mozaiki

Z ustvarjanjem modernih mozaikov se na tečajih, ki jih v okviru LUR oziroma njenega mladinskega dnevnega centra KamRa vodi

mojstrica Urška Ambrožič Potočnik, v različnih skupinskih delavnicah v Radovljici ukvarjajo že več kot pet let. Nekaj je takšnih, da si jih lahko ogledamo tako rekoč kadarkoli, na primer napis na stavbi radovljiške železniške postaje ali mozaik, s katerim so popestrili sicer pusto sivo stopnišče stavbe, v kateri so prostori Ljudske univerze, številni pa so ostali shranjeni po domovih in depojih.

Umetnost in organizacija dogodka

In ko se je ustvarjalni energiji Urške Ambrožič Potočnik in njenih učencev pridružila še organizacijska moč in znanje Ane Pirih, je nastal projekt, ki si ga je še vso pomlad mogoče ogledati na enajstih točkah v mestu. Že novembra so namreč začeli daljši program z naslovom Bi rad znal organizirati dogodek, v okviru katerega je

sedem mladih ob pomoči mentoric (z Ambrožič Potočnikovo in Pirihovo sta sodelovali še Jasmina Šubic in Monika Golja) s svojimi idejami, znanjem in neizmerno voljo, kot poudarjajo mentorice, kreirali celoten potek mozaične poti in spremljajočega programa na spletu. K sodelovanju so povabili še dve vrhunski mentorici: Marijo Skočir, kustosinjo galerije Riharda Jakopiča v Ljubljani, ter Dijano Novak, tako imenovano coachinjo iz Zagreba, ki je razvila avtorsko orodje – zrisane kartice, s katerimi lahko on-line izvedeš timbuliding za celotno skupino. "Izvedla ga je tudi za našo skupino. Pokazala se je močna predanost delu in cilju vseh udeleženi, vztrajnost in izredna medsebojna povezanost – kljub temu, da se večina v živo sploh še nikoli ni srečala," je povedala Urška Ambrožič Potočnik.

Razstava mozaikov je na ogled na enajstih različnih lokacijah po Radovljici. / FOTO: GORAZD KAVČIČ

»Interpretirali« bodo tudi Radovljico

ANA ŠUBIC

Radovljica – V nedeljo, 21. februarja, bo mednarodni dan turističnih vodnikov. V Združenju turističnih vodnikov Slovenije (ZTVS) ga bodo zaznamovali tudi letos, a se bodo prilagodili epidemiološkim razmeram. Načrtujejo virtualno turistično vodenje pod naslovom Interpretiramo Slovenijo, v okviru katerega se bodo vodniki v živo javljali iz različnih regij. Najprej se bodo ob 9. uri javili iz Gorenjske:

iz Kranja, Škofje Loke in Radovljice, ki jo bo gledalцем približala Cvetka Sarič. Ob 10.30 se bodo vodniki oglasili iz Štajerske in Prekmurja, opoldne iz Ljubljane, ob 14. uri iz Dolenjske in Posavja ter ob 16. uri še iz Primorske. Kraje in razporede javljanj si je možno ogledati na spletni strani www.slovenija-vodniki.si. Predstavitve bo možno spremljati brezplačno, a je potrebna prijava na omenjeni spletni strani, e-naslovu [\[ja-vodniki.si\]\(http://ja-vodniki.si\) ali telefonski številki 070 380 961. Ob tem ZTVS zbira tudi prijave za brezplačno vodenje skupin v živo na terenu ob uporabi avdio sistema, ki omogoča varno razdaljo med vodnikom in obiskovalci. Predvidoma jutri bodo objavljene obvestili, ali bodo vodenja skupin izpeljali že v nedeljo in kje se jih lahko udeležijo. Če trenutne razmere izvedbe ne bodo dopuščale, bodo vodenja v živo organizirali v kasnejšem terminu.](mailto:rezervacija@sloveni-</p></div><div data-bbox=)

Celo v enem od najmanjših lokalov, v okrepčevalnici na radovljiški tržnici v središču mesta, se je našel prostor za majhno mozaično lučko. / FOTO: GORAZD KAVČIČ

Radovljiški gostinci in trgovci so razstavi prijazno odstopili prostor v svojih izložbah. / FOTO: GORAZD KAVČIČ

mozaičnim, obdanim z zelenjem, seveda izbrala slednje –, je mlada umetnica uvrstila tudi vse barve, ki so tudi v logotipu KamRe, prav tako je te barve dodala v zemljevid in na plakate. Polžek, narisani v zlatem rezu, pa je bil za simbol izbran z name-

nom, da nas spomni, naj se po razstavi pomikamo počasi, opazujemo na vse strani, da vidimo različne detajle, tako razstave kot mesta. Razstava bo na ogled do konca marca. Projekt financirata Občina Radovljica in Urad RS za mladino.

SVEŽE MESO IN MESNI IZDELKI

Markovci pri PTUJU

svinjsko, goveje, telečje in piščančje meso

ZIMSKA PONUDBA

SVINJSKE POLOVICE

CELE ALI RAZKOSANE

Lastna vzreja, klavnica in predelava :: dostava po celi Sloveniji

KONTAKT

031 608 109
041 876 564

info@kmetija-cimerman.si
www.kmetija-cimerman.si

3,50 €

na kg

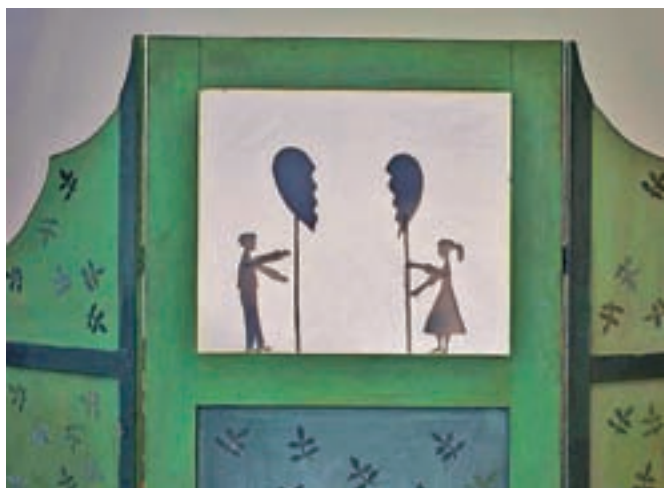
ROK CIMERMAN SP., STROJINCI 84, MARKOVCI

deželne novice

GG

Pod oknam

Učenci in učitelji Osnovne šole Antona Janše so ob slovenskem kulturnem prazniku Prešernovo pesem Pod oknam uprizorili v predstavi senčnih lutk. Nastala je imenitna mala umetnina, ki si jo velja ogledati več kot le na praznik.

Umetnina, ki dregne v misli, požgečka po duši in ogreje srce: Prešernova Pod oknam s senčnimi lutkami v izvedbi učencev in učiteljev Osnovne šole Antona Janše.

MARJANA AHAČIČ

"Vsako leto pri pouku likovne umetnosti pokukamo tudi na druga področja. Letos smo pokukali v učilnico slovenskega jezika. Ker se je bližal dan kulture, smo prelistali pesmi Franceta Prešerna. Zanimalo nas je, kako besede pesmi prevesti v likovne simbole. Najbolj nas je pritegnila pesem Pod oknam: zvezde, luna, okno, kladiva, ura ... Začeli smo z risanjem posameznih delov pesmi. Simbole, ki so bili najbolj prepoznavni, smo prenesli na karton in ugotovili, da jih lahko predstavimo kot sence. Tako se je porodila ideja o senčnem gledališču," so opisali, kako so se lotili zahtevne naloge Prešernovo klasiko predstaviti na inovativen način. "Izdelali smo silhuete, ki smo jih pri tehniki in tehnologiji uspešno prenesli na

karton. Poiskali smo najbolj ustrezne načine za animacijo silhuet. Ko je ideja dozorela, smo, kot je v naši pedagoški praksi že stalnica, želeli likovno zasnovno nadgraditi z recitalom in glasbo. Učiteljica glasbe Vilma Stubelj je priredila uglasbitev. V ustvarjalnem zanosu smo pozabili, da pesmi ne moremo predstaviti v zborovskem načinu, čeprav so se jo vsi učenci višje stopnje naučili na pamet. Tako sta vokal prispevala Vilma Stubelj in knjižničar Peter Kolman." Predstavo so posneli in jo dan pred praznikom objavili na Youtubu, kjer si jo še vedno lahko ogledate. Kot animatorji senčnih lutk so se odlično odrezali učenci devetega razreda Kristijan Sodja, Mark Lužnik, Erik Pristov in Tjaš Potočnik, dramaturginja te navdušujoče prestave pa je učiteljica Tadeja Rozman Peternel.

Aranžmaji skladbe Radolca za zbor in orkester

Trobentač in skladatelj Ivan Prešern - Žan je pripravil aranžmaje skladbe Radolca za pevske zборе in pihalni orkester. V Radovljici živeči glasbenik jih je v prostorih občine predal Pihalnemu orkestru Lesce in radovljiški območni izpostavi javnega sklada za kulturne dejavnosti, na območju katere deluje kar 23 pevskih zborov. Skladba Radolca, ki v besedilu predstavlja radovljiško občino, je nastala pred osmimi leti. Avtor besedila je Tone Fornezzi - Tof, avtor glasbe pa Ivan Prešern. Doslej jo je izvajala Simona Vodopivec Franko, po novem pa je na voljo tudi Pihalnemu orkestru Lesce in različnim zborovskim zasedbam.

Ivan Prešern - Žan / FOTO: TOMAŽ SEDEJ

Splezal najdaljšo smer na svetu

Domen Škofic je oktobra v navezi z Janjo Garnbret v Trbovljah preplezal najvišji dimnik v Evropi, na katerem so postavili najdaljšo umetno plezalno smer na svetu, dolgo 360 metrov. Podvig so predstavili konec januarja, o njem je posnet tudi dokumentarni film.

MAJA BERTONCELJ

Radovljica – "Vse se da, če se hoče. Imel sem trenutke, ko sem šel kar precej preko sebe. Ker je bilo tako dobro, sem se prepustil, pozabil na kakšno bolečino. To mi bo

Samo postavljanje smeri je trajalo skoraj trideset delovnih dni: od jutra do večera in velikokrat še v noč.

pomagalo za marsikaj," pravi Domen Škofic, eden najboljših športnih plezalcev na svetu, za katerim je nov velik podvig. Jeseni sta z Janjo Garnbret preplezala najdaljšo umetno smer na svetu. Na trboveljskem dimniku, ki je s 360 metri najvišji v Evropi, sta jo postavila postavljavca z mednarodno licenco Simon Margon in Katja Vidmar z ekipo.

Prvi poskus trajal skoraj pol dneva

Smer z oceno 8b+ je bila postavljena zgolj za to priložnost. Sestavljena je bila

Domen Škofic v smeri, ki je bila postavljena na dimniku termoelektrarne v Trbovljah. S 360 metri je to najvišji dimnik v Evropi, sedmi na svetu, najvišja zgradba v Sloveniji.

Domen Škofic: "To je bil nor podvig: tako z najine strani kot s strani vseh, ki so sodelovali. Niti slučajno si nisem mislil, da bom kdaj del takega projekta."

iz trinajstih raztežajev. Postavljavca sta porabila okrog osemsto oprimkov in reliefov, ki so skupaj tehtali več kot dve toni. Smer je bila težka, zanimiva, dinamična, s kar nekaj skoki in delikatnimi gibi. Najlažji raztežaj je nosil oceno 7b, kar šest od trinajstih pa je bilo osme stopnje po francoski lestvici. Najtežji je bil deseti po vrsti, začel se je 257 metrov nad tlemi in nosil oceno 8b+. Škofic in Garnbretova

sta jo uspešno preplezala v drugem poskusu. Prvi poskus 9. oktobra je trajal skoraj dvanajst ur, a sta vrh dosegla z več padci. Drugič, nekaj dni kasneje, sta na vrh dimnika uspešno priplezala po sedmih urah in pol. Podvig se zanju ni začel ob vznožju dimnika na dan vzpona, temveč že prej. Ker s plezanjem večraztežajnih smeri še nista imela veliko izkušenj, Janja celo nič, sta morala nadgraditi svoje znanje vrvnih tehnik, od katerih je odvisna varnost v steni. Škofic je v svoji plezalni karieri preplezal eno večraztežajno smer, kot je dejal, tako za sprostitev, 7a+ v Monsantu v Španiji. Dolga je bila okrog 120 metrov, neprimerljiva s smerjo na trboveljskem dimniku. Ne glede na to je bil ob predstavitvi projekta takoj za: "Več-

spoštovanjem, a pri tem ni strahu. Pri dimniku pa sem občutil nelagodje, kar konkretno strah pred neznanim, a sem se z njim kmalu po začetku spoprijateljil, saj je bila smer res lepa in tudi zahtevna. Ko sem se osredotočil le na plezanje, so vse ostale misli odplavale in sem samo še užival," je dejal 26-letni Radovljčan. Šele ko je zadevo po uspešnem poskusu prespal, se je zavedel, kakšen podvig jima je uspel: "To je bil nor podvig: tako z najine strani kot s strani vseh, ki so sodelovali. Niti slučajno si nisem mislil, da bom kdaj del takega projekta." Na dimniku v Trbovljah je bil prvič. Od leta 2014 se iz njega ne vije več dim, saj so delovanje premogovnega bloka takrat ustavili. "Občutek, ko vidiš, kje si, je res nor. Če bi bil takšen dimnik na Gorenjskem, bi bilo pa sploh 'hudo'," pove in doda, da je bilo plezanje na dimnik v Trbovljah velik napor: "Napor je sicer relativna zadeva. Treniram praktično vsak dan že zadnjih dvajset let. Lahko rečem, da je bil to eden izmed večjih naporov."

Veseli se tekem svetovnega pokala

Pred njim so že novi izzivi: dokončanje plezalnega centra v Vrbnjah in sezona svetovnega pokala v športnem plezanju. Prva tekma je predvidena sredi aprila. "Če sem si lani želel premora od tekem, ga je korona podaljšala za dlje, kot sem sam hotel. Se pa zato sedaj toliko bolj

Smer z oceno 8b+ je bila postavljena zgolj za to priložnost. Sestavljena je bila iz trinajstih raztežajev. Postavljavca sta porabila okrog osemsto oprimkov in reliefov, ki so skupaj tehtali več kot dve toni.

raztežajne smeri me zelo mikajo, a ker tekmujem, trenutno ni čas za to. Bo po tekmovalni karieri in v tem bom zelo užival. Ko je prišla ideja, sem vedel, da bo noro, nisem pa si predstavljal, da jo je mogoče izpeljati, sploh namestiti vse oprimke na dimnik. Noro." Pri plezanju na najvišjo zgradbo v Sloveniji je bilo nekaj nelagodja. "Gre za ogromen objekt. Ker ni naraven, je zame nekako mističen. Ko vidim naravno steno, visoko 300–400 metrov, me navda s

veselim začetka. Treninki ostajajo enaki. Edina večja sprememba je, da v zadnjem letu močnejše delam na izboljšanju gibanja s pomočjo centra v Divači. V lanskem letu sem se naučil spoštovati malenkosti, ki sem jih prej imel za samoumevne. Naučil sem se veliko novih stvari in svet gledam z nove perspektive. Veselim se vsake tekme posebej. Maksimalno bom užival. S konkurenco že dolgo nismo imeli stika," pred novo sezono razmišlja Škofic.